Leto V. V Celju, dne 19. maja 1910. Št. 20.

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: **„Narodni List“ v Celju.** — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta štev. 3.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — **Posamezna številka stane 10 vin.**

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Katoliški škof o veri in politiki.

Teden za tednom pišemo, kako mnogi naši duhovniki mešajo vero s politiko in trdijo, da vse to delajo v imenu Boga in cerkve; vedno dokazujemo, da to ni lepo in pošteno, ker je politika eno, vera drugo. Bog je dal človeku prosto voljo, da lahko v politiki dela, kar ga je volja in pripada stranki, kateri hoče, kar se pa vere tiče, da mora živeti po predpisih one vere, h kateri pripada. Mešati vero s politiko pa se pravi, izzivati sovraštvo, prepir in strasti, vero pa blatiti in poniževati.

Zaradi tega našega stališča nas napadajo duhovniki izpred altarjev, s prižnic in v spovednicah, v društvih in na shodih. Zakaj? Ker širimo napr. misli, ker zagovarjamo človeško svobodo, ker se zavzemamo za narodno prosveto in ker zahtevamo enake pravice za kmeta in meščana, za delavca kakor prvega bogataša. Zato naj vidi naše ljudstvo, da mnogi visoki cerkveni dostojanstveniki drugače mislijo in delajo kakor naši duhovniki.

Čitali smo nedavno pismo., ki ga je pisal francoski nadškof Migno drugemu nadškofu glede vprašanja vere in svobodnega političnega mišljenja in delovanja. Navaja v tem pismu razne besede iz poslanic papeža Leona XIII. in zdajnega papeža Pija X., v katerih so ti pisali, da pri vsej oblasti, ki jo ima cerkev, ona vendar ne sme kratiti in gaziti svobode, ki jo ima človek pravico uživati, in **da so katoličani samo v verskih vprašanjih podložni cerkvi, v vsem ostalem pa, kar se vere ne tiče, da so popolnoma svobodni in mora to osebno svobodo vsakdo spoštovati.**

Na temelju tega trdi imenovani nadškof sledeče: »Ako obstoji za katoličana kaka nesporna svoboda, je to gotovo svoboda, ki jo ima pravico uživati v politiki, politika pa ni le samo vprašanje strank in vlad, ampak v politiko spada tudi vse, kar se tiče dobre držav. uredbe.« Zato on sklepa tako: »Potrebno je, da vlada edinost med katoličani v njihovi podložnosti cerkvi samo, v kolikor se tiče vere in moralnega (nravnega) življenja, **zato pa je tudi potrebno, da imajo katoličani popolno svobodo na političnem, družabnem in znanstvenem polju.«**

Naša duhovščina bi naj dobro razmišljala o teh lepih, pametnih in krščanskih mislih katoliškega nadškofa, in naj bi se jih držala zaradi miru in zastopnosti z onimi, ki so poverjeni njeni duševni brigi, in naj bi se ogibala vsega, kar danes njen ugled zmanjšuje in uničuje pri onih, s katerimi je navezana skupno živeti.

Splošno poročilo o Zadružni Zvezi v Celju v letu 1909.

(Poročal Miloš Stibler na občnem zboru v Celju dne 12. maja 1910).

Slavni občni zbor! Začetkom leta 1909. je štela Zadružna Zveza v Celju 164. koncem leta pa 139 članic. To nazadovanje je posledica vseh onih viharjev, o katerih sem obširneje govoril na lanskem občnem zboru. Eno dobro stran imajo vendarle tudi lanski odstopi in sicer to, da je postala Zveza na znotraj **enotnejša**, kar brezdvomno močno pospešuje njena stremljenja. Uspešnejše je, z malim številom zadrug delovati mirno in neovirano. kakor pa pri velikem številu radi najrazličnejših grožnj opustiti marsikaj, kar bi utegnilo biti koristno slovenskemu zadružništvu.

Zvezno organizatorično delo je imelo vkljub lanskim bojem med slovenskimi zvezami vendarle še povoljne uspehe. Lani so bile ustanovljene, oziroma so začele poslovati denarne zadruge pri Sv. Bolfenku pri Središču, v Narapljah, na Slatini, v Osilnici na Kočevkem, v Železnikih na Gorenjskem, potem na Primorskem v Kozini in Kmečka banka v Gorici. Še lepši je uspeh pri nedenarnih zadrugah. Tu je v prvi vrsti Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju. Motivi te ustanovitve so znani dovolj. Omenim le, da je imela Zveza z organizacijo te zadruge izredno veliko posla, toda ves trud je bil, kakor kažejo vsa znamenja, dobro naložen. Podjetje se razvija prav lepo, množina odjema raste od mesca do mesca in upati je, da bo zadruga spečala letos že do 5000 hl vina, kar bo pri naši veliki vinotržki konkurenci nepričakovano lep uspeh. Zelo lepo je napredovalo v minulem letu tudi naše mlekarsko zadružništvo. V Št. Jurju ob južni žel. se je ustanovila Jubilejna mlekarna z lastnim nad vse moderno urejenim mlekarskim poslopjem. To je danes na Štajerskem največje slovensko podjetje te vrste. Manjše zadružne mlekarne so se ustanovile tudi v Grobelnem in na Ponikvi ob Južni žel. Obe pošiljate mleko v šentjursko mlekarno. Slednja se peča v prvi vrsti s prodajo svežega mleka, vendar je mlekarna popolnoma urejena za izdelovanje sirovega masla. Mlekarstvo je na slovenskem Štajerju še popolnoma zanemarjeno, dasiravno ima tukaj najlepšo bodočnost. Toda prihodnjost ima le izdelovanje surovega masla; v tem smislu se bo moralo razvijati vse naše nadalnje delovanje na polju mlekarskega zadružništva.

V organizatorično delo spadajo tudi sklepi lanskega občnega zbora v zadevi zvezne denarne centrale. Kakor znano, so se spremenila pravila tako, da je vsaka članica zavezana poslovati v denarnem prometu le z zvezno denarno centralo. Ta sklep se sliši prav lepo, toda z malimi izjemami poslujejo naše članice po zadnjem občnem zboru ravno tako, kakor so poslovale poprej, lanski sklepi v tem oziru niso ničesar spremenili in izboljšali. Vedno je še cela vrsta zadrug, ki občujejo naravnost z drugimi zadrugami brez posredovanja zvezne centrale; mnogo jih je tudi, ki poslujejo raje z bankami itd., kakor pa z zvezno centralo. Kje tiči vzrok? Nekaj krivde zadene pač centralo samo, to se mora priznati. Zadružna Zveza ima celo vrsto denarnih zadrug, katerih denarno poslovanje je bolj komplicirano, kakor pa ono centrale; cela vrsta denarnih zadrug je, ki so boljše, višje organizirane, kakor pa centrala sama, nihče torej ne sme siliti teh večjih posojilnic, da bi iskale stalne opore v manjšem, slabše organiziranem denarnem zavodu, ki nikdar ne more nuditi takih prednostij, kakoršne bi si človek predstavljal pod imenom „zadružna denarna centrala“.

LISTEK.

Vse je v krvi.

Srbski spisal Sima Matavulj. — Poslovenil V. G.

(Dalje.)

Marta je komaj obvladala srd na jeziku, prišla je in se ustavila na pragu.

— Li hočeš kaj jesti, moje zlato?

— Hvala, teta. Bil sem v gostilnici, ali popil bi čašo limonade.

— Takoj, duša... Prišlo je dekletce, hčerkica bolne ribičeve žene.

— Dobro, šel bodem, čim se odpočijem, — je dejal odpirajoč pismo.

Marta je odšla.

Ko zdravnik preleti z očmi prve vrste, ves pobledi. List mu zadrhti v rokah in on ga zmečka in zavrže.

Marta ga je zatekla, ko se je grabil za glavo.

— Kaj je, za Boga? Toni, moj Toni, kaj je? je vprašala Marta in čaša jej je zacokotala na krožniku.

— Nič ni, nič, teta, — odvrne zdravnik zamolklo. Nič se ni dogodilo, česar se ne bi bil nadejal. Prosim te, ne povprašuj dalje, ker vse boš izvedela zvečer; ali sedaj me pusti samega, da se preoblečem.

Marta se je sklonila na hodnik in je poslušala, kako je hodil po sobi in s seboj govoril. Nedolgo za tem je pa čula, da je odprl omaro, vzel s klina poglajeno črno obleko, iz škatlje pa cilinder in rokavice, pobral s tal zmečkano pismo ter ga počel gladiti in ravnati.

Marta je zopet prišla.

— Popij vsaj limonado! reče ženska. Glas se jej je tresel.

— Bom že, teta, zakaj ne bi, — veli Toni in jo nežno pogleda. Če bi tudi ne bil žejen, bi pil limonado, ki mi jo ti pripraviš. Ne boj se, saj ni nič, samo razljutili so me malo, ali kakor vidiš, mi je jeza že zopet prešla. Z Bogom, teta! Jaz grem k ribiču.

Na ulici se Toni vzravna in dvigne glavo. Tako je prešel Adamovičev trg in del obale, kamor je navrelo polno ljudij na šetnjo, kakor vedno na večer. Vsakdo se je čudil njegovemu držanju, a ena gospica je pobledela, ko je šel mimo nje, ne da bi jo bil opazil. To je bila lepa Jelica, hči bogatega hrvatskega trgovca. Toni je bil čest gost v njegovi hiši in do sedaj se še ni nikoli namerilo, da bi se srečala z lepo Jelico, pa bi se ne bila ustavila. Res da nikoli nista pregovorila ni besede o ljubezni, a z očmi sta govorila tako jasno, da so smatrali njeni stariši zakon za gotovo reč.

Z obrežja je krenil zdravnik v manjšo stransko ulico in je šel v hišo, na koji je bil napis „Hrvatska čitaonica“. V prvi sobi je dobil nekaj mladih ljudij. Toni jih veselo pozdravi,

— Prišel sem, da skličem skupščino. Stvar je na sebi smešna, ali naši Italijani jo hočejo napraviti tragično in radi tega bodemo tudi mi namesili krog te mrve mnogo testa, pa jim ga skusili vreči ob glavo .... Prosim vas, pomagajte mi, da ne gubimo časa in da ne bodo mislili, da sem premišljeval. Pojdite za menoj.

Vsi so stopili v dvorano.

Toni vzame iz miznice tiskane pozivnice, ki jih je trebalo izpolniti in jih razdeli.

— Tako, pišite: Gospod N. N. Prosimo Vas, da pridite takoj na izvenredno čitalniško skupščino, ki se bode takoj pričela, čim bode zbrano dovolj članov. Stvar je zelo nujna!

Za pol ure je bilo gotovih že čez sto pozivnic. —

— No, sedaj vas pa prosim za drugo ljubav. Ker bi eden edini sluga ne mogel opraviti pravočasno svojega dela in razdeliti pozivov do polnoči in ker se tiče zadeva naše časti, bi vas prosil....

Mladiči niso čakali konca, ampak porazdelili so si liste in se podvizali.

— Toni je ostal sam in je počel pisati. Napisal je nekoliko vrst, a list je raztrgal in vzel drugi. A tudi drugi se ni posrečil in zdravnik je začel hoditi po prostrani dvorani. Sluga pa je kmalu na to prižgal luči in za nekoliko časa je zdravnik že izgotovil list.

Člani so začeli prihajati.

Da ga ne bi izpraševali, se je Toni začel z nekom razgovarjati o bolniku, ki je ležal doma. Tako tudi z drugim. Ali to ni dolgo trajalo. Proti osmi uri se je dvorana napolnila. On je pozvonil.

— Gospoda in dragi bratje! Danes popoldan sem prejel od občinskega sveta to-le pismo. Prosim vas, da ga pazljivo poslušate.

Dalje prihodnjič.

Spomini po frančiškanu - uskoku.

Veselo se je brusilo volilno bojno orožje. Frančiškani so kot nabrušene ostre kose sekali po časti narodnjakov, zlasti po njihovem volilnem državnozborsk. kandidatu Ježovniku Vinkotu ter so s sladkim obližem lepšali obraz klerikalnega kandidata Robiča.

»Volite Robiča, ta je obljubil z nami držati, Ježovnik nam ni ničesar obljubil«, je razlagal na volilnem shodu v nazarskem samostanu takratni gvardijan Vodušek svojim backom.

»Naj vas ne moti krščansko Ježovnikovo življenje, to nima z volitvijo nobenega opravka«, je dosta-

Kaj je v takih razmerah storiti? Vsakdo priža, da je neobhodno potrebno, da se ves zadružni denar centralizira. Le na ta način dobimo zadružni kapital, ki bo v občem narodnem gospodarstvu dosegel pravo moč in vpliv. Ali kaj je potrebno, da se ta centralizacija dosledno izvede? Rekel sem, da poslujejo nekatere zadruge direktno med seboj brez posredovanja centrale, druge zopet poslujejo raje z bankami, kako. pa s centralo. Kar se tiče prvih, ne kaže druzega, kakor tisto direktno občevanje od članice do članice kratkomalo prepovedati. Danes imamo skoraj toliko „central", kolikor imamo članic - posojilnic. To pa ne gre in sicer iz varnostnih ozirov ne. Zveza kot revizijski organ ima pravico tisto direktno občevanje prepovedati. Nekdo mora biti, ki natančno nadzoruje vse zunanje poslovanje posamezne zadruge in to more storiti le Zveza na ta način, da gredo vsi denarji, ki jih pošilja ena zadruga do druge, skozi zvezno denarno centralo. Naše stare posojilnice so sicer vajene tega direktnega medsebojnega občevanja iz dobe, ko še ni bilo zvezne denarne centrale; toda sedaj mora to prenehati; kakor som rekel, zahtevajo to varnostni oziri. O teh pa ne bom podrobneje govoril, saj vse tiste naše članice, ki mnogo poslujejo brez posredovanja centrale z drugimi zadrugami, itak debro vedo, kake neprilike jim to mnogokrat povzroči.

Nekaj druzega pa je pri članicah, ki poslujejo z bankami. Tu je edina pomoč v tem, da skuša centrala svoje denarno poslovanje urediti tako, da bo v stanu konkurirati z bankami, da bo v stanu, nuditi članicam vse tiste ugodnosti, kakor jih nudijo banke. K temu pa je še treba večje zaveze za Zvezo, treba je tudi velikega kapitala. In s tem pridemo k najtežavnejši točki. Vseh težav, ki so spojene s tem vprašanjem, pa se ena sama tako majhna centrala, kakor so vse tri slovenske, nikdar ne bo mogla otresti, zato je po mojem mnenju edino primerno, ako se čimpreje misli na ustanovitev skupne slovenske zadružne centrale. To bi bila najvišja na Slovenskem mogoča zadružna denarna organizacija. Bi o bi to v veliko korist denarnemu in še v večjo korist nedenarnemu zadružništvu, ki se je pričelo pri nas tako lepo raznijati. Zraven te skupne denarne centrale bi še naprej obstale zadružne zveze za revizijo, organizacijo in interesno zastopstvo, kajti za skupno organizacijo na tem polju Slovenci še nismo zreli. O vprašanju skupne denarne centrale pa bi se naj pričela vsaj pogajanja; ako bo količkaj dobre volje na vseh prizadetih straneh, potem se bo ta misel gotovo z lahkotjo uresničila.

Ena najvažnejših funkcij Zadružne Zveze je izvrševanje revizij. V minulem letu se je izvršila revizija v 87 zadrugah. Rabilo se je v to 100 dnij. Na lanskem občnem zboru se je izrazila želja, da se naj revizija popolnoma centralizira, zunanji revizorji naj odpadejo. No, lansko leto je uradništvo zavoda opravilo 57, zunanji revizorji pa 30 revizij. Po lanskem občnem zboru se ni skoraj nič več klicalo zunanjih revizorjev. Na posamezne revizorje odpade po številu revizij: Stibler 35, Jošt 19, Reicher 11, Gobec 6, Benjamin Kunej 5, dr. Konrad Janežič 3, Anton Kunej 3, Berk 2, tri revizije sta pa skupno opravila gg. Benjamin Kunej in Jošt.

Kar pa se v splošnem tiče revizij, je omeniti, da bo to važno delo treba še mnogo popolniti in izboljšati. Pred vsem bi morala postati običajna dveletna revizija temeljitejša. Ako hoče kedo revidirati zavod, katerega aktiva znašajo 5 in še več milijonov, v enem ali dveh dneh, je to čisto navadno sleparstvo, zločin, ki bi se utegnil kruto maščevati. Kjerkoli imajo kaj prida zadružništva, povsod opravljajo revizije z veliko temeljitostjo. Gotovo je taka temeljitost spojena z večjimi stroški, toda v Nemčiji n. pr. pravijo, da so stroški za revizijo neobhodno potrebni in za nadaljni razvoj zadružništva velike koristi; tu da se ne sme štediti. Tu se bomo morali tudi mi še mnogo učiti. Pred vsem bo treba, kakor sem že rekel, dveletno revizijo opravljati temeljiteje. Pri drugih narodih pa so prišli do spoznanja, da dveletna revizija ne zadostuje več. V s a k o leto naj se izvrši revizija. V Nemčiji je postavna revizija dveletna; cela vrsta zvez pa ima že enoletno revizijo in dela se na to, da se tudi revizijska postava spremeni v smislu zahteve po enotetni reviziji. Pri nas bi bilo velike koristi, da bi se enoletna revizija upeljala vsaj glede vseh manjših zadrug, glede onih, ki nimajo strokovno naobraženega uradništva. Razmišljati nam bo tudi treba o nenapovedani reviziji. Sedanje postavne določbe zahtevajo napovedano revizijo. Napovedana revizija ima to prednost, da revizor funkcijonarje zadruge gotovo najde, ker so o njegovem prihodu obveščeni; ima pa na drugi strani to slabost, da se za revizijo pripravi in zakrije marsikatera napaka, ki obstoji sicer še od zadnje revizije naprej. Revizor najde zadrugo takšno, kakoršna je, v vsakih dveh letih samo enkrat, samo v dneh napovedane revizije; važno pa bi bilo, ako bi revizor mogel videti, kakšna je zadruga izven revizijske dobe. To je doseči le potom nenapovedane revizije. Mislim, da bi se enoletna in nenapovedana revizija dali prav lepo spojiti. Dveletna bi morala biti seveda tudi v bodoče napovedana, dokler se ne doseže sprememba tozadevnih postavnih določb. Nenapovedana revizija bi se vršila vedno ob priliki uradnega dneva zadruge, kateri je namenjena.

Zadružna Zveza ima nadalje nalogo, poučevati svoje članice v zadružnem poslovanju in v vseh vprašanjih, ki zadevajo tudi zadružništvo. Za sistematičen pouk o zadružništvu skrbi Zveza s svojim strokovnim listom „Zadruga". List je pasiven, toda izguba se hitro zmanjšuje. L. 1908. je bilo izgube še 2061·35 K, l. 1909. pa 1425·46 K. Za l. 1910., bo razmerje še mnogo ugodnejše. — Letos zopet prosim, da se list vkljub izgubi ne opusti. Veliko je sicer mož v vrstah naših zadrugarjev, ki si domišljujejo, da že vse vedo in jim ni treba čitati gospodarskih člankov „Zadruge", a mnogo jih je tudi bolj skromnih, ki se niti „Zadruge" ne sramujejo. To navadno niso najslabši elementi. Tem je list namenjen. Sicer je pa bila tudi dosedanja uprava slaba. Ko se to spremeni, bo zopet izginil velik del izgube. Za zadružni pouk je nadalje skrbel potovalni učitelj, ki je imel v minulem letu 24 predavanj. Mnogo se je storilo pismenim potem. Omenim, da izkazuje ekshibitna knjiga 4703 in kopirna 4622 številk. Gotovo jih mnogo odpade na pouk v davčnih in registracijskih zadevah itd. Za pouk pa je skrbljeno tudi z revizijami in prvimi uradnimi dnevi. Obžalovati je le, da je izostal koncem leta običajni knjigovodstveni tečaj. Ta inštitucija naj bi ostala trajna, samo bi se jo naj izpopolnilo še s teoretičnimi predavanji.

Slavni občni zbor! S tem sem se dotaknil najvažnejših točk, ki pridejo pri splošnem poročilu o delovanju Zadružne Zveze v Celju v l. 1909. v poštev. Rad bi poročal še o marsičem, osobito o **blagovnem prometu**, toda te milosti mi bogovi ne izkazujejo. Če hočemo biti odkritosrčni — in to je naša dolžnost, da smo —, tedaj moramo videti, da živi celjska Zadružna Zveza od državnih podpor in visokih doneskov. Gospoda, Zadružna Zveza je trgovsko podjetje, vsako **solidno** trgovsko podjetje pa si skrbi za **stalne** dohodke, med **stalne** dohodke pa ne spadajo niti državne podpore, niti doneski članic. Drugod, kjer imajo kaj prida zadrugarjev, ki hočejo ustvariti **trajne** zadružne organizacije, so to že zdavnaj spoznali in uvedli so blagovni promet. In v vsaki zvezi nese blagovni promet toliko, da se krijejo iz njegovih čistih dohodkov stroški **temeljitih** revizij, vse druge režije in se še vedno ustvari kaka nova inštitucija, ki naj pospešuje splošni gospodarski napredek. Pri nas pa nihče nič ne vidi in tudi ne mara nihče ničesar slišati. Zato pa smo še vedno tam, kjer je bil oče slovenskega posojilništva pred 25 leti.. In vendar naše vinarstvo, sadjarstvo, živinoreja, hmeljarstvo, gozdarstvo, naše vodne moči in drugo naravnost izziva k zadružnemu delovanju! K vsemu temu pa je seveda pred vsem treba nekaj znanja! Osobito še ne zadostuje za tako delo znanje knjigovodstva, to si naj zapomnijo nekateri slovenski „zadrugarji"!

Sedanji italijanski ministrski predsednik Luzzatti, ta največji italjanski zadrugar, je dejal nekoč, da prihaja v zadružništvu nov miljarder, ki hoče zagospodovati na svetu. Miljoni in miljoni gospodarsko šibkega ljudstva se združujejo v zadružna podjetja in ustvarjajo z združenjem svojih malih kapitalov moč, kakoršne svet v svojih gospodarskih organizacijah še ni videl. Ustvarja se

---

vil zgovorni pater Anzelm. »Ne gre se za to, kako kdo živi, temveč gre se za to, kdo bode z nami držal ali ne. Robič bode držal z nami in s krščansko vero, ker je obljubil z nami držati, Ježovnik pa je obljubil onim; zato bode držal z onimi zoper nas. Mi smo za kmeta zavzeti, delali bodemo za njihov dušni in telesni blagor. Volite torej poslanca, katerega vam mi predlagamo in dobro bode!«

Na vsaki kapelici od mosta Drete gori do samostana na griču so bili nabiti volilni lepaki, češ, glejte backi, tudi mi »namalani« svetniki smo za Robiča. To je bilo delo frančiškana patra Anzelma. Kdor zna, pa zna! 3

Lotila sta se tudi žensk, starih in mladih, zlasti tercijalk, o katerih je v obče znano, da imajo kakor meč ostre jezike. Črno sta jim slikala prihodnje obzorje na firmamentu, vse nebo sta jim prevlekla s črnimi oblaki, sredi oblakov pa sta »namalala« hud obraz kandidata Ježovnika. Računala sta za gotovo, da se bodo »babe« vrgle nad »dede«, sestre nad brate, hčere nad očete, naj za božjo voljo ne volijo Ježovnika, temveč Robiča, sicer bode hudo na svetu.

Obupane so šle ženske iz samostana, tarnajoč o slabih časih, ki se katoliški veri bližajo z naglimi koraki. Zlasti ste dve mladi klepetulji dali najbolj duška uplivu Anzelmovega »malanja«.

»Ti«, je rekla prva, »bodeš videla, da nam bodo patre v par letih v Azijo pognali, če zmaga Ježovnik, kakor so nam rekli Anzelm, oh, kaj bo, kaj bo, Bog se usmili!«

Prišli ste na most Drete. Močno je šumela narastla voda pod njima.

»Žalostno bo na svetu«, jo ustavi druga, »veš kaj, spokorive se ter skočive tu-le doli, da ne doživive hudih časov.«

»Ne«, je ugovorjala prva, »ali ne veš, da bi bil greh ubijati samega sebe; pojdive ter napnive vse moči, da bodo naši moški volili Robiča, vsak še mora pridobiti 10 drugih in zmaga bo gotova, saj sta nam tako obetala Anzelm in gvardijan.«

Dekletoma se torej ni zljubilo v vodo, šle ste v boj za frančiškane. Ljubezen je zmagala na d smrtjo!

Pater Anzelm je bil dober dušeslovec, zgovoren, agitator ter najboljši poznavalec babje neumnosti, pravi dušeslovec v svoje namene.

To vam je bil jezični boj! Babe so klepetale kot kričeče srake, delale kot odrte vrane, črnile so in grdile Ježovnikov rod in preklemane »liberalce«, kradle in blatile dobro ime, da so bili zli duhovi z njimi kaj zadovoljni.

V dan volitve pa so šli vsi backi na volišče. Več frančiškanskih kut pa se je sukalo med njimi v skrbeh, da bi se jim katera ovčica ne izgubila. Toda, kaj pomaga, drugod, koder so pametnejši ljudje doma, je volila večina Ježovnika, ki je bil tudi izvoljen.

Kaj pa zdaj? Ali se bode res to zgodilo, kar so frančiškani z gotovostjo prerokovali? Minulo je že več let, nazarski samostan ne stoji danes samo trdno, temveč se bodo njegove hiše v kratkem pomnožile. Frančiškani bodo zidali zraven samostana hišo za zabavo in izobrazbo ljudi, t. j. za ženske, seveda po Anzelmovem receptu. Ali se je zgodilo čudo? Ali se je Savel Ježovnik spreobrnil v Pavla Ježovnika? Ali sta pater Anzelm in gvardijan Vodušek morda grdo lagala? Kaj tacega pač pobožnim tercijalkam ni mogoče misliti o »svetih možeh«!

Nekaj pa se je zgodilo, česar ni niti najboljši prerok slutil.

Po svoji obsodbi v Mariboru je potoval pater Anzelm po gornjegrajskih hribih, zbirajoč pobožnega obraza prispevke za zidanje samostanske hiše v Nazarjih. Nabral je mnogo denarja. Kje je ta denar, ne vemo; vemo pa, da je pater Anzelm — zginil.

Tako se dela za dušni in telesni blagor kmeta!

Pravijo, da jo je popihal — ne v Azijo, temveč ravno na nasprotno stran — v Ameriko, da bi ne jedel 6 tednov ričeta, katerega si je s pomočjo laži po svojih babah in mežnarjih pri sodišču skuhal.

Naši Tomaži pa tudi pravijo, da je ta govorica samostanska zvijača, oni namreč trde, da vživa pater Anzelm zdaj ričet, v samostanu hočejo baje to prikriti. Ko bode ričeta sit, pa pride za agitatorja in dušeslovca v kateri drugi samostan, kjer bode seveda previdnejše »malal«.

Prihodnost bode pokazala, katera govorica sloni na resnici. Verjetnejša in skoraj gotova pa je prva; kajti Anzelma že več kot 6 tednov nikjer na Slovenskem ni, iz Amerike pa dohajajo na njegove znanke pisma in dopisnice s podpisom »Anzelm«.

Tudi gvardijan Vodušek je baje že lani odšel v Ameriko.

Resnica je, da hodijo frančiškani, ki se pečajo s politiko, po polzki poti, na katerej jim prej ali slej izpodrsne. Po pravilih sv. Frančiška se oni ne smejo pečati s posvetnimi zadevami, temveč morajo živeti skromno v svojih tihih stánicah za svojo dušno popolnost.

Nedavno je umrl v Velenju v obče visoko čislani državni poslanec Vinko Ježovnik, vzor katoličana. Njegovo slovo od nas je bilo veličastno. Večtisočglava množica ga je spremljala k večnemu počitku. Njegove zasluge so se poveličevale po vseh časopisih. Častno je bilo njegovo življenje, častno njegovo slovo in smrt. Slava njegovemu blagemu spominu! —

Za frančiškanom Anzelmom pa kažejo s prstom v Ameriko. Prepir, tožbe, nemir, zdražbe v samostanu in med svetom, častikraja, obrekovanje so njegove zasluge. O njem se govorijo še vse drugačne reči, ki vzbujajo pozornost krog Mozirja in drugod in nam pravijo, da je Anzelm moral pobegniti. Prst božji se vedno bolj očitno kaže.

Anzelma torej ni. Ženske so žalostne. Moški pa se smejejo rekoč: »Kdor seje veter, žanje vihar, ki ga podere na tla« in »Slabi preroki so naši uskoki!«

nov velekapital, ki naj služi miljonom gospodarstvo malih ljudij, ne pe nekaterim maloštevilnim kapitalističnim velikašem. Zadružništvo je v narodnem gospodarstvu to, kar je demokratizem v politiki in kakor zmaguje politični, tako zmaguje tudi gospodarski demokratizem. Narodi, ki hočejo živeti in napredovati, se morajo tega zavedati in v tem smislu tudi z vso vztrajnostjo delati!

Boj za slovenski jezik.

Občina Kokarje vrača že nad 4 leta celjski bolnišnici njene nemško pisane dvojezične tiskovine »Auszug-Izvleček« z opombo, da jih ne more obravnavati, ker v jezikovnem oziru niso zakonite.

Proti občini sta nastopala c. kr. politična ekspozitura v Mozirju in deželni odbor, ki je zažugal že po 50 K globe, toda občina se vselej sklicuje na člen XIX. državnega osnovnega zakona z dne 21. XII. l. 1867., ki prisoja slovenskemu jeziku popolno ravnopravnost. Ker je bil ta zakon izdan za določitev pravic državljanov, ne pa za deželne in državne urade, nima niti bolnišnica niti deželni odbor pravice, dopisovati občinam v kakem drugem nego v slovenskem jeziku, zlasti če občina to zahteva, zato smatra občina Kokarje vse take dopice, odloke, zažugane globe za nezakonite. Ker je bil deželni odbor v neki podobni zadevi že od občine Kokarje pri državnem sodišču tožen in obsojen, je upati, da občina Kokarje v svojem boju zmaga.

Občina Kokarje namreč dopošilja nemške dopise deželnega odbora c. kr. namestniji; ta se je že večkrat izjavila, da ona nima upliva na to, v kakem jeziku naj bolnišnica oziroma deželni odbor občinam dopisujeta, toda občina Kokarje se ne da s temi praznimi izgovori otresti, temveč se odslej v svojih pritožbah sklicuje na to, da je c. kr. namestnija najvišja državna i z v r š i l n a oblast v deželi, t. j. nji je naložena dolžnost, čuvati zakone in za to skrbeti, da bodo vsi deželni in državni uradi izvrševali prej omenjeni zakon, torej je ona dolžna tudi bolnišnico v Celju in deželni odbor v Gradcu siliti, naj dopisujeta slovenskim občinam v slovenskem jeziku.

Ta nazor se tudi nam zdi pravi, zato priporočamo ta odločni in jasno začrtani nastop vsem našim občinam.

Celjska bolnišnica ne dobiva že 4 leta od občine nobenih »Izvlečkov«, izvzemši one, katere c. kr. politična ekspozitura prostovoljno prestavi na slovenščino.

Že večkrat so županu zažugali z globo, če ne bode nemško pisanih izvlečkov rešil, toda on je toliko zaveden, da ne vztrepeta pred Miklavževo šibo, temveč vstraja pri svoji zakoniti zahtevi, in res, noben zažugane globe še niso izvršili, kajti predobro vedo, da bi se župan pritožil na državno ozir. upravno sodišče, kjer bi postavolomci obsedeli.

Višji nego deželni odbor in namestnija je državni osnovni zakon in pravica!

Kako se ravna s slovenskimi vojaki?

Iz Pole se nam piše: Vedno žalostnejše novice se slišijo od 87. pešpolka iz Pole; novice, ki jih človek, ki ne pozna vojaških razmer, skoraj ne more verjeti. Zopet se je dogodilo dne 3. t. m. nekaj nezaslišanega. Popoldne istega dne odkorakal je vojaški oddelek 13. stotnije pod vodstvom g. nadporočnika Petra Farscha na običajne popoldanske vojaške vaje. Vedno čmerni nadporočnik je bil istega dne še posebno slabe volje in svojo jezo je hotel stresti nad podložnimi, seveda nič krivimi vojaki. Prišedši na lice mesta na ukaj vojaki obstoje in nadporočnik z modernimi cvikerji opazuje s pikrim pogledom vojaka za vojakom, iščoč prilike za maščevanje.

Oko mu obvisi na vojaku, katerega nikoli ni mogel radi njegove odločnosti trpeti, ter zagrmi nad njim: »Sie blödes Gesicht!!... Sie Zugsführer! diesen Mann mit dem blöden Affengesicht teilen Sie mir immer in das zweite Glied ein.« (Ti budalast obraz! Četovodja! teda moža z budalastim opičjim obrazom mi uvrstite vselej v drugi red!) Moštvo se je vsled teh »dostojnih« izrazov g. nadporočnika nasmehnilo, kar mu ni bilo po volji. Ukaže torej četovodji poveljevati moštvu: »kehrt euch!« na novo, z debelim in ostrim kamenjem posuto cesto; na cesti stoječi vojaki dobe ukaz — dvajsetkrat »nieder«. Četovodji se vojaki zasmilijo in ni komandiral več ko 7-krat. Tedaj pristopi g. nadporočnik rekoč: »Meni se zdi, da še ni bilo 20-krat. Še enkrat!« In g. nadporočnik se je očividno radoval, ko so že penasti vojaki padali obtolčeni po kamenju ter lovili sapo. Ko se je ukaz izvrši, še ni bilo g. nadporočniku dovolj, temveč še ukaže: »Naredite še parkrat!« Tako so naredili, g. nadporočniku na zabavo, ne da bi vedeli, zakaj, 29-krat »nieder« razbivši si roke, kolena in obraze.

Nasledek tega je bil, da so bili vsi več ali manj bolni in razbiti, ter so bili prisiljeni iti k zdraniški preiskavi, kjer se je dokazalo, da so nevarno poškodovani. Seveda se mnogi niso javili kot bolni vsled pretirane bojazni.

Vsiljuje se nam vprašanje: Ali se res ne bodo razmere pri 87. pešpolku zboljšale? Ali so res naše prošnje in tožbe glas vpijočega v puščavi? — Slovensko ljudstvo pa naj vidi iz tega, v kakšnem varstvu so njegovi sinovi.

Darujte za „Nar. sklad“!

Iz političnega sveta.

Štajerski deželni zbor bo skoro gotovo sklican že meseca maja h kratkemu zasedanju. In klerikalci še vedno lajajo, da lažemo, ko pravimo, da je njihove obstrukcije že konec!

V državnem zboru je bil načrt premembe poslovnika izročen odseku. — Nove davčne načrte je predložil dr. Steinwender v finančnem odseku (davek na železo, sodne pristojbine itd.) — Včeraj je začela razprava o novi postavi o veteranskih društvih.

Iz Slovanske jednote v drž. zboru so izstopili češki radikalci ali narodni socijalci, ter utemeljujejo svoj korak s tem, da Jednota leze počasi v vladni tabor.

Hrvatski deželni zbor (sabor) je sprejel načrt nove volilne postave. Volilna pravica se je tako razširila, da jo bo imelo odslej 250.000, dočim jo je imelo doslej le okrog 50.000. Tako pridejo širše množice naroda politično do veljave.

K pogrebu angleškega kralja Edvarda je odpotoval v London avstrijski prestolonaslednik Franc Ferdinand.

Na Ogerskem se bodo vršile volitve v državni zbor zvečine 1. in 2. junija.

Vstaja v turški Albaniji še sicer ni popolnoma končana, vendar se splošno sodi, da se bodo Albanci vsak čas udali.

Zopet Kreta. Te dni se je sešla skupščina poslancev Krete. Dasi je Kreta pod turško vrhovno oblastjo, so poslanci prisegali grškemu kralju. Turčija bo svoje pravice odločno ščitila.

Beležke.

Na občnem zboru Zadružne Zveze v Celju so bili storjeni sledeči važni sklepi: 1.) prispevki članic-zadrug se znižajo; 2.) obrestna mera za deleže članicam se določi na 4 in pol odstotkov; 3.) Vsa odborniška mesta pri Zadružni Zvezi so le častna mesta.

Za povzdigo živinoreje je dobila letos Štajerska iz znanega 54 miljonskega fonda 377.893 kron. Ta denar je določen: a) za pomnožitev krmil, za izboljšanje planin, pašnikov in travnikov 100.000 K; b) za zavarovanje živine 100.000 K; c) za nakup bikov, za vzorne hleve in podpore bikorejskim zadrugam 125.000 K; za svinjerejo in ovčjerejo 20.000 K; za vnovčevanje živine 84.000 K. Mlekarske, bikorejske in pašniške zadruge se naj čimpreje pobrinejo za podpore iz teh doneskov; prošnje se morajo pošiljati poljedelsk. ministerstvu s pripombo, da se prosi za denar iz zaklada za pospeševanje živinoreje in vnovčevanje živine. Istotako naj prosijo za podporo okr. zastopi, kateri podpirajo v odlični meri živinorejo in pa kmetijske podružnice. Na noge, da ne bode zopet šel ves denar na nemški Štajer!

v Pozor, prebivalci v Posavju! Celjsko okr. **glavarstvo je izdalo sledeči razglas: Brežiški občinski urad in oskrbništvo Attemsovih posestev v Brežicah sta se pritožila, da pridejo od rudnikov v Zagorju, Trbovljah in Hrastniku ter od hrastniških tovarn v Savo odpadki oglja in različnih kemičnih snovi, kateri škodujejo ribam, in povzročajo, da se ne da rabiti sič za zidarske namene in voda ne za napajanje živine. Na ukaz štajerske namestnije in sporazumno s kranjsko deželno vlado se bode vršil komisijonelni ogled in se bodo zaslišale pritožbe prizadetih prebivalcev ter obenem dale na zapisnik. Poznejše pritožbe ne bodo prišle vpoštev. Komisija se sestane: v četrtek dne 19. maja ob 8·10 dopoldne na kolodvoru v Hrastniku; isti dan ob 3. uri pop. pri savskem mostu v Radečah, ob 5. uri pop. v Loki pri brodu. V petek dne 20. maja ob 10. uri dop. pri mostu čez Savo v Sevnici, ob pol 3. uri pop. pri savskem mostu na Vidmu in v soboto dne 21. maja ob 8. uri dop. pri savskem mostu v Brežicah. Naj se torej na označenih mestih oglasijo vsi oni, ki imajo kako pritožbo glede škode, ki je povzročajo odpadki od oglja in kemikalij v Savi.**

Iz deželnega šolskega sveta. Razširjena je petrazredna ljudska šola v Leskovcu v šestrazrednico. — Imenovana je za učiteljico ročnih del v Pilštanju Ana Germovšek, roj. Čižek.

Izpit za podkovstvo se vrši v drugi polovici meseca junija 1910. Priglasiti se je treba za izpit do 20. maja potom okr. glavarstev na štajersko namestnijo. Prošnji je treba priložiti izučno pismo, nadalje dokazilo triletnega službovanja kot pomočnik (to podpiše načelnik obrtne zadruge); navesti je treba tudi rojstveni kraj, domovinsko občino in prosilčevo stanovališče.

Schulverein je izdal doslej za ponemčevalnice na Sp. Štajerju 1,338.270 kron.

v Toča zadnje dni ni obiskala že samo graške okolice in Srednjega Štajerja, temveč je napravila tudi v radgonski okolici precej škode. No — zgodaj se je letos začelo!

Celjski okraj.

„Šentjurski Sokol“ priredi v nedeljo, 22. t. m. svoj II. letošnji zlet na Ponikvo, kjer se udeleži Ciril-Metodove veselice. Odhod točno pol dveh od Nendla. Šentjurčani, ven v naravo!

Poučno-zabavni večer se vrši v soboto 21. t. m. ob 8. uri zvečer v „Slov. del. podpornem društvu v Celju“. Opozarjamo cenj. člane ter želimo, da bi se večera udeležili mnogobrojno. V društvu se bo točil v soboto in od sobote naprej poleg dobrega cvička tudi izvrsten ljutomerski rizling, na kar cenj. ljubitelje dobrih vin posebej opozarjamo.

Zgornja Ponikva. Čudno, grdo se obnašajo naši klerikalni čuki. 5. t. m. je imel naš g. nadučitelj obisk prijateljev. Šli so v napredno gostilno; ko so se vračali v nadučiteljevo stanovanje, so šli nekateri čukovski smrkolini za njimi in eden je vrgel kamen skozi zaprto okno v nadučiteljevo stanovanje. Ali so se tega naučili v svojem klerikalnem bralnem društvu? To je menda zahvala za to, da se nadučitelj največ mora jeziti ravno s paglavci naših klerikalcev, ki doma celo otroke proti učitelju hujskajo. Lepa čukovska izobrazba!

Velik vinorejski shod

se vrši

v četrtek na Telovo 26. maja 1910, ob pol 1. uri popoldne

pri Sv. Štefanu blizu Šmarja v prostorih g. J. Planinšeka.

Štefančani, Slivničani, Šentvidčani, Šmarčani in od drugod ste vsi vljudno vabljeni.

Predavali bodo kmetijski strokovnjaki o najvažnejših vinorejskih vprašanjih (cepljenje, izbira sort, umno kletarstvo itd.)

Ciril-Metodova podružnica za Gaberje je imela v nedeljo 15. t. m. svoj letni občni zbor v Sokolskem domu. Zborovanje, ki je bilo še dovolj dobro obiskano kljub neugodnemu času, je vodil gosp. predsednik Rodé. Iz tajniških in blagajniških poročil, ki nam jih je podala gca Cirila Kržanova, posnemamo, da je štela ta mlada podružnica 91 članov, (51 rednih, 1 ustanovni in 9 podpornih), priredila 3 dobro uspele slavnosti. Denarni promet je znašal 1480 K, 741 K je bilo dohodkov in 739 K izdatkov. Velik del dohodkov je podružnica porabila za bogato božičnico revnih slovenskih gabrskih in okoliških otrok, glavni družbi v Ljubljano pa se je odposlalo 233 K. Sej je bilo 11.

Imenom CMD je govoril g. Ivan Prekoršek, ki je pohvalno omenjal vzorno društveno življenje te trdne narodne postojanke pred Celjem. Čaka nas še mnogo dela, mnogo je še takih slovenskih ljudi, ki so mrtvi, ki nas še ne poznajo in se še ne zavedajo, kaj so in kaj hočejo. Vsem tem bodi posvečeno vse naše stremljenje. Po izvolitvi novega odbora, kateremu načeluje dosedanji vzornodelavni in neumorni gosp. Rodé, je v navdušenih in krasnih besedah zaključil g. predsednik Rode zborovanje s pozivom, da bi tudi v bodočem letu podružnica vršila tako uspešno svoje delo. Po zborovanju se je vršila v dvorani Sokolskega doma prav prijetna domača zabava, ki je bila — kar je ta dan umevno — bolj malo obiskana. Igrokaz »Prvi april« je nad vse ugajal, uloge, ki so bile v rokah domačih igralk in igralcev, so bile prav srečno izbrane. Tudi »dvogovor« je vzbujal precej smeha, proti koncu je trpel nekoliko na tem, da je predolg. Po oficielnem delu se je razvila prijetna zabava in ples, pri katerem je svirala domača gabrska godba na lok, ki jo moramo pohvalno omeniti. Želimo si še več narodnih prireditev v Gabrju, zlasti ugajajo predstave, ki privabijo tudi mnogo občinstva. Naši vrli podružnici pa kličemo krepko naprej!

V odbor Ciril-Metodove podružnice za Gaberje so voljeni: za predsednika g. Adolf Rodé, za podpredsednika g. Ivan Martinčič, za tajnika gdč. Kržanova, za blagajnico gdč. Šribarjeva, za odbornike ozir. odbornice gg. Vihar, Perc, Gumzej ter gdč. Vltavska, za revizorja gg. Jager in Kunej, za namestnico blagajnice gdč. Slokanova, za namestnika tajnice g. Kostanjšek. Delegatinja za glavno skupščino družbe je gdč. Kržanova.

Dovoljeno je izvažanje svinj iz celjskega okraja na Hrvaško in Slavonijo.

Bralno društvo na Bregu si je naročilo precejšnje število novih knjig in si bode knjižnico popolnoma novo uredilo. Vsi tisti, kateri imajo knjige izposojene, so prošeni, da jih prinesejo prihodnjo nedeljo nazaj, da bode urejevanje ložje. Prihodnjo nedeljo se knjige radi tega ne bodo izposojevale. — Petega junija priredi društvo **veselico s predstavo »Bratranec«.** —

Iz Gotovelj. Z veseljem prebiram tebe, cenjeni Narodni List, ki tako vestno prinašaš novice iz širnega sveta. Povsod se že snujejo kakšna napredna društva, menda že skoraj ni kraja, kjer bi se mladina v društvih ne navduševala za dobro napredno stvar. Mi vrlo napredni Gotovljani pa, žalibog moram reči, v tem oziru zaostajamo. Dosedaj še nimamo nikakega naprednega društva. Dobro bi bilo za nas, če bi si v kratkem osnovali kako napredno bralno društvo, kjer bi lahko vrlo napredna mladina gotoveljska prirejala igre, veselice in drugo pošteno zabavo in kjer bi bili na razpolago razni dobri napredni časopisi, kakor »Narodni Dnevnik« in »Narodni List«, ki je zlatavreden časnik, brez katerega bi ne smela biti nobena napredna hiša. Po izobrazbi in napredku stremeči **napredni mladenič gotoveljski.**

Iz Noveštifte pri Gornjemgradu. Da je klerikalec lakomen do skrajnosti, naj pojasni ta slučaj: Neki Albert, glavni agitator kmečke zveze, je mežnar v Šmiklavžu, živinski ogleda in cestnar, vse te službe opravlja omenjeni žvezar.

Pa da ne bode kateri preveč natančen in bi prašal, kako jih opravlja! Znano je več slučajev, da so prišli kmetje po živinski ogledni list, in so morali dolgo čakati, ali pa ga celo po eno uro daleč na cesto iskat iti. Mežnar Albert ima oženjenega brata, kateri ga je prosil, naj mu kako službo prepusti, ker drugače mora v Ameriko, ali pobožni Albert je bil gluh za bratove prošnje. Župnik Ferme, ali imate tukaj tudi zaprte oči, kakor pri žganjetočju v mežnariji? Ali ne veste, da en človek ne more pet služb vestno opravljati? Ali ne vidite, da je dosti ubogih, ki bi radi prevzeli kako službo, a ker je ne dobijo, gredo v tujino. Lepo delate za ljudstvo! Čudno je pri stvari to, da je okrajni načelnik sam ponudil cestnarsko službo Albertu. Ali nima celi zastop o tem odločevati? Treba bo odpreti oči, da ne pridejo zopet razočaranja.

c **Na Ponikvi** priredi tamošnja Ciril-Metodova podružnica v nedeljo, 22. t. m. ob 3. uri popoldne zborovanje in veselico s tombolo, godbo, petjem in plesom. Sosedje od blizu in daleč, pridite! Veselica je pri Podgoršeku.

Iz Ljubnega v Sav. dol. Komaj so razpisane državnozborske volitve za 30. volilni okraj, že se je prišel vsiljevat v gornjesavinske farovže dr. Vrstovšek za državnozborskega kandidata. 13. t. m. smo ga videli v Mozirju, na Rečici in na Ljubnem, odtod pa se je odpeljal v Luče les štet, katerega je uplavila narasla Savinja. Njegova „pruštaha“ škrici imajo že sedaj magnetično moč; vsak vleče za seboj po dva kaplana, od katerih pa se še nobeden ni ogrel v našem kraju.

Svetnik Grebenc obsojen. 17. tm. se je vršila pred okrajnim sodiščem v Celju kazenska razprava zoper c. kr. dež. sod. svetnika in predstojnika okrajnega sodišča v Gornjem gradu Karla Grebenca vsled zasebne obtožbe 8 Gornjegrajčanov, kateri so se čutili žaljene z Grebenčevo opazko „Die Oberburger sind alle ein Gesindel“. Sodnik višje dež. sod. svetnik dr. Smolej je spoznal Grebenca za krivega in ga je obsodil na 40 K globe, ozir. 48 ur zapora. Natančneje poročilo o razpravi, katera je pokazala, kako mučno in napeto razmerje vlada med Grebencem in Gornjegrajčani po krivdi prvega, priobčimo.

Na Gomilskem se proslavlja v nedeljo, dne 22. majnika 1910 stoletni jubilej obstanka tukajšnje šole. Ob 10. uri predpoldne bode zahvalna služba božja, ob 2. uri popoldne pa šolska in ljudska veselica s petjem, godbo, deklamacijami, spominskim govorom in gledališko predstavo. Uprizoril se bode s šolsko mladino igrokaz „Star vojak in njegova rejenka“. Pri veselici sodeluje šentpavelska godba. — Za jubilejski šolski sklad v podporo revni mladini tukajšnje šole darovalo se je doslej 739 K. Posebno darovita sta se izkazala tukajšnja rojaka gospoda častni kanonik Šlander Anton v Starem trgu in P. Emeran Šlander v Št. Petru pri Radgoni, ki sta poslala vsak po 50 K. Iskrena zahvala!

Naznanilo. Vsem trgovcem v Sav. dol. se naznanja, da je izšla postava, katera določuje čas zapiranja trgovin; stopila je v veljavo 4. maja 1910. Zakon določa: 1.) Da morajo imeti trgovski nastavljenci 11 ur počitnega časa, to pa nepretrgano. 2.) Vsak trgovski nastavljenec mora imeti, ako obeduje v hiši, opoldne 1 urni odmor, ako obeduje zunaj 1½ urni odmor. 3.) Trgovine se ne smejo pred 5. uro zjutraj odpirati in ne dalje kot do 9. ure zvečer odprte imeti. Sedaj ima večina trgovcev v Savinski dolini odprte trgovine od 5. ure zjutraj do 10. ure zvečer.

Na Polzeli se je ustanovila podružnica nemškega „Schulvereina“; pristopilo je baje 47 članov, tovarniških uslužbencev, komandiranih delavcev in tujcev. — Schulverein namerava na Polzeli ustanoviti poleg ponemčevalnice še otroški vrtec in šolsko kuhinjo. — Slovenci bodo dali na te nemške nakane primeren odgovor.

v **Čebelarska podružnica za Savinjsko dolino s sedežem v Grižah** je prejela za leto 1909 do zdaj naslednje podpore: od slav. županstva v Št. Pavlu pri Preboldu 10 K, od slav. posojilnice v Grižah 20 K, od slav. županstva v Grižah 10 K in od slav. Savinjske posojilnice v Žalcu 10 K; skupno tedaj 50 K. Za vse te podpore izreka srčno zahvalo ter se priporoča za nadaljno naklonjenost odbor.

Na ustanovnem občnem zboru „Slovenske Straže“ v Ljubljani je govoril tudi mozirski Vasle ter kvasil o boju proti liberalcem in o skupnem delu za vero itd. To je menda tisti Vasle, ki je svoj čas navdušeno streljal iz možnarjev po Ježovnikovi zmagi in ki se je še lani hvalil po Celju, da nosi v enem žepu Ciril-Metodove, v drugem pa klerikalne vžigalice, da tako lahko vsakemu po njegovem „prepričanju“ postreže. Zakaj je Vasle postal tako „veren“ človek, itak vemo. Smešno torej upliva na človeka, ki ga pozna, če ga vidi, kako nosi svojo „vernost“ na prodaj.

v **Kaplan Šiler**, ki je došel iz Ljubnega na Dol pri Hrastniku, je sporočil župniku, da je na potu v — — Ameriko. Kot vzrok je baje navedel, da je bila to že davna njegova želja.

v **V Studencah pri Hrastniku** je obstrelil učenec Sovre 4 letnega fantka s puško smrtnonevarno.

Iz Bočne pri Gornjemgradu. Umrl je v Bočni pri Gornjemgradu v nedeljo zjutraj nadučitelj g. Božidar Dedič.

Umrli angleški kralj Edvard VII.

Ptujski okraj.

p **Iz Stoperc.** Naše mične Stoperce, tik pod Donačko goro, pač ne slovijo kakor drugi kraji, za katere se zanima svet. Vendar pa je resnica, da je naš kraj jako lep, da prebiva v njem zdravo in krepko slovensko ljudstvo, ki je dovzetno za vse, kar je lepo in dobro. Ni nam pa namen, da Vam, častiti gospod urednik, popišemo danes naš kraj, ampak hočemo Vas prositi, da nam dovolite mal prostorček v Vašem cenjenem listu, v katerem hočemo po zaslugi in po pravici postaviti v pravo luč zasluge naše dične in priljubljene učiteljice gospodične Lizike Kukovec. Mar Vam hočemo napisati slavospev omenjene gospodične, ali so mogoče kakšni drugi nagibi, ki so nas silili k današnjemu spisu? Gotovo ne, ampak le edino prepričanje, da gre tistemu zasluga, ki si jo v resnici v vztrajnem delu pribori, je bilo merodajno, da pišemo te vrste. In naša gospodična učiteljica je pač vzor vztrajnosti in delavnosti! Odkar biva v naših Stopercah, je v šoli, kakor tudi v zasebnem življenju neumorno delavna; trudi se takorekoč od zore do mraka za blagor dece, ki ji je izročena, da se ta navzame v mladih letih vsega, kar je za življenje tako potrebno. Tiho in vztrajno njeno delo ne le v šoli, ampak tudi na vzgojnem polju pa je ni oviralo, da tudi sebe glede znanja še izpopolni, in tako smo jo letos videli pri izpitu za meščanske šole, katerega je izvršila s prav dobrim uspehom. Pa ne le na šolskem polju, ampak tudi v vsakem drugem slučaju je naša gospodična učiteljica rade volje pripravljena svetovati in pomagati, kolikor je v njenih močeh. Resnici na ljubo moramo pa tudi zaznamovati, da sta deželni in okrajni šolski svet pripoznala njene zasluge in sta to še posebno pismeno izrazila v obliki pohvalnih dekretov, katerih je dobila tekom svojega desetletnega službovanja pet. Taka je torej slika naše vzor-učiteljice Lizike Kukovec, ali kakor jo Stoperčani sploh po domače imenujemo, naše „gospodične Lizike“. Naša prisrčna želja je pač ta, da bi nam jo mila useda še dolgo let ohranila v Stopercah, saj si ž njo pridobimo za našo deco neprecenljive zaklade, ki ji bodo v poznejših letih le v korist na življenskem potu. Naši dragi, priljubljeni učiteljici pa izrazimo povodom srečno završenega izpita za meščanske šole naše prisrčne in iskrene čestitke.

Hvaležni Stoperčani.

p **Iz Cirkovec.** „Straža“ se izraža v dopisu iz Cirkovec z majhnim Poldekom pri g. Goljatu, da je Tonč v celjskih listih kaplana Zorka pokrtačil. Pa saj je to čisto prav napravil. Kaplan Zorko naj bi raje mirno v kaplaniji brevir prebiral, kakor se spodobi za duhovnika, in ne kvantal z drugim spolom ter dajal pohujšanje. Tisti mali Polde, ki ga kaplan navaja v „Straži“, pravi, da je bil enkrat kregan in še bežati je moral pred kaplanom zato, ker je šel brez trkanja v kaplanijo. Pravi tudi, da je nekoč v kaplaniji videl neko teto, ki pa se je s kaplanom kuševala. Zorko, ne hodi na solnce, na tvoji glavi je maslo!

p **Iz Ptujske Gore!** „Štajerc“ ne more preboleti velike blamaže, ki jo je doživel Repa s svojo nemškutarijo pri zadnji slavnosti na Ptujski Gori. Sedaj se hoče revšče maščevati ter grize okoli sebe, kakor kako mlado ščene. Napada in oblaja po vrsti najuglednejše in najpoštenejše može, ker ti nočejo tuliti v Repov nemškutarski rog. Tako se je spravil tudi na obč. odbornika g. Antona Gojkoviča, z vidnim namenom, mu pri njegovi obrti škodovati. Zato je poslal Linhart v „Grazer Tagblatt“ nesramen dopis, v katerem trdi, da je g. Gojkovič vročekrven Slovenec (Wende), ki se prišteva k sovražnikom nemškega in Nemcem prijaznega prebivalstva, (na Ptujski Gori ni niti enega Nemca! Op. stavca.) vendar pa rad od nemškega denarja živi. To je že skrajna nemčurska nesramnost! G. Gojkovič bi naj zato, ker tudi Nemci kupujejo kamenje iz njegovega kamnoloma, zatajil svoj materin jezik in bi naj postal nemškutar?! Kaj takega storiti zamorejo le navadne šnopsarske barabe okoli prismojenega „Štajerca“, pošten in zaveden Slovenec pa kaj takega ne bode storil nikdar! (Najmanj pa še na ljubo kakemu odslovljenemu mokraškemu „voditelju“! Op. uredn.)

p **„Kdor veter seje, žel bode vihar“!** pravi zadnji „Štajerc“. Da, da! za ptujske nemškutarje, ki že hočejo v vsaki vasi vpeljati svojo nemčursko politiko, je to prav resen opomin! Vé renegatske nemškutarske duše okoli prismojenega „Štajerca“, zapišite si za ušesa: „Kdor veter seje, žel bode vihar“!

p **„Štajerčeve“ lumparije.** Urednik „Štajerca“ Linhart je ob enem dopisnik Slovencem najbolj sovražnega nemškega lista „Grazer Tagblatt“. (Seveda mora imeti še poleg „Štajerčevega“ uredništva kak postranski „kšeft“! Op. tiskar. uč.) V ta list pošilja Linhart svoje najbolj umazane članke, katerih si ne upa niti v „Štajercu“ priobčiti. O zadnji slavnosti na Ptujski Gori poslal je Linhart sam popolnoma lažnjiv dopis v „Graz. Tagblatt“. Sedaj se pa isti Linhart hvali v „Štajercu“ češ da so s to slavnostjo se popečali veliki (!) časopisi, kakor „Grazer Tagblatt“, ki je naravnost zahteval, da se Topolovca zapre in da se prične tudi preiskava proti orožnikom! Z navedenim „škandalom“ se torej niso „popečali“ veliki nemški časopisi, ampak „popečal“ se je s to slavnostjo Linhart sam, ki je v „G. Tagblatt“ sam pisal lažnjivo poročilo in sam zahteval, da se župana Topolovca zapre in da se prične tudi preiskava proti orožnikom! Toliko v pojasnilo, da se „Štajerčeve“ lumparije prav spozna.

p **Od Sv. Bolfenka pri Središču** se nam poroča tole: Pri nas imamo dve taki dekleti, da se jih že dolgo sramujemo. Uganjale so že precej dolgo take burke, ki se pač ne spodobijo za poštena dekleta. A ob času sv. misjona so pridno zahajale v cerkev, poslušale pridige in se celo vpisale v Marijino družbo. Vse smo se že veselile, ker smo mislile, da se bodo spokorile in storile pokoro za nekdanje hopsasa. A bridko smo se varale. Ni še preteklo tri tedne po sv. misjonu in že so se v sosedni župniji v neki gostilni obnašale tako, da so naredile sramoto vsem poštenim dekletom, na kar so lahko g. župnik in Marijine hčerke zelo ponosne. Res! Vredne so našega zaničevanja, kakor tudi tisti fantje, bodisi domačini ali sosedje, ki ž njimi občujejo. — **Bolfenska napredna dekleta.**

p **Sv. Bolfenk pri Središču.** Gosp. urednik! Vem, da ste brali v „Slov. Gosp.“, kake uspehe imajo pri nas klerikalci. Naj Vam samo povem nekoliko o njihovi „Marijini družbi“ in bogve kako se še njihove „organizacije“ imenuje,o. Poglejmo si toraj malo bližje ude (fanteke in deklice) tega društva. — Njihova eks-fanta sta: Ivan Zadravec p. d. Žmütek in Mundov Pepek. — Lošprjakova Trezika (zaupni svetovalec gosp. Iv. Zadravec), Šütekova Gerika, Farofška Liza s hlapcom Zefoj vred, Kosoberovo dekle, Štermanova Traza in Pepika, Dolinščakov Jurko, pré-Trezinoga Petra dekle, Džermekov pastir, ter Markovega Tunča Štefek, a vseh devic devica pa je Haložanova Mima. — Skoraj bi pozabil na Makotrovo in na Canjkovo Geriko, ki je tudi že po spočetju pol ducata nezakonskih otrok po njihovih „pravilih“ ali po Meškovih „štatutih“ drugoč devica postala. — To je torej njihov ponos, lepo krdelo finega osobja! — Kje pa imajo klerikalni „lažibacki“ tiste, kateri so po zadnjem našem shodu k njim pristopili? — Imajo res same zbrane, s katerimi lahko nastopajo javno. Zakaj se toraj skrivljejo vsakokrat v Pepekovo prešo, ko se shajajo? — Vi klerikalni „kopuni“, vaše delo bo slab sad rodilo — —. Za danes toliko, prihodnjič več. — **Bolfenski kamenar.**

p **Ivanjkovci.** V sredo, dne 4. t. m. je bil za nas Svetinjčarje dan veselja, dan, ki ostane z zlatimi črkami zapisan v zgodovini naše župnije. Po trudapolnem, a vztrajnem delu, med vednimi strupenimi napadi od nasprotne strani, se je v prilično kratkem času posrečilo našemu požarnemu društvu dobiti naenkrat kar dve brizgalni, eno večjo in eno manjšo, kar je za naše hribovite kraje velikega pomena. Že opoldne omenjenega dne, se je podalo nekoliko požarnikov pod vodstvom njihovega dičnega načelnika g. Lovro Petovarja na kolodvor v Ormož, kjer so brizgalno primerno okrasili, ter se pripeljali ob pol peti uri na mejo domače občine mihalovske. Tukaj jih je sprejel podnačelnik g. Ludovik Šijanec z ostalimi požarnimi brambovci in z godbo. Gromoviti klici „Na pomoč“ so se razlegali daleč naokrog po hribih, ko se je ustavila brizgalna pred njimi. Godba je zaigrala cesarsko pesem, topiči so pokali, a nato je zapel pevski zbor, iz večine sami požarniki — g. nadučitelja Šijanca prelepo pesem „Lepa naša domovina“. Pri spravišču gasilnega orodja v Ivanjkovcih pa je že čakalo vkljub deževnemu vremenu mnogo odličnega občinstva, med njimi tudi župan g. Ivan Pučko, kot zastopnik domače občine. Tudi

Novi angleški kraljevi par.

Kraljica Mary. Kralj Jurij V.

nasprotniki so gledali, pa tako-le bolj od daleč — iz šume. Ko so se ustavili pri spravišču, vso požarno brambo pozdravi v prelepih besedah gdč. Milika Magdičeva, za kar se ji g. načelnik lepo zahvali. Še enkrat stopi pevski zbor v krog ter zapoje pesem „Domovina mili kraj", na kar porinejo brambovci brizgalno v lepo okrašeno spravišče. Pri skupni zabavi, ki se je vršila na to v gostilni gospe Kralj, je spregovoril načelnik g. Petovar pomenljive besede. Rekel je, da zdaj, ko imamo brizgalno, smo še le prav za prav ustanovljeni. Brizgalna je tista vez, ki nas veže k edinosti, skupnosti. Vsi požarniki so mu pritrjevali in obljubili, da se hočejo trdno držati društvene discipline. Konečno še je napil podnačelnik gospodu Petovarju povdarjajoč, da gre vsa hvala njemu, ki je vse predpriprave tako spretno vodil, da je sedaj društvo dobilo stvarno podlago.

p **Sv. Bolfenk pri Središču.** Lep „uspeh" misijona se že pozna. Naš župnik Zadravec je vendar toliko profitiral, da sedaj bolj bobiče in rohni na prižnici, da s tem močneje udriha po naprednem ljudstvu in časopisju, da žene tem bolj hujska proti možem in da morajo žene s hudim odpraviti napredne časopise iz hiše. Povišnje pa „Slov. Gosp." in „Stražo", kakor tudi svojo klerikalno mladinsko zvezo in Marijino družbo v nebeški Jeruzalem. Ni nam znano, kteri evangelist imenuje napredno mladino mokre vrane; pač pa se morajo primerjati klerikalna mladinska zveza in Marijine device s srako, našopirjeno s pavovim perjem. Komaj se je zaključil dne 1. maja shod klerikalne mladinske in Marijine zveze, že je prihitela ona pobožna mladina na plesišče, kjer se je prav pridno sukala še pozno v noč. No župnik Zadravec, ali ni pomagalo ono sredstvo, ktero je priporočal misijonar, namreč: ako ktero mladenko srbijo pete, naj tako dolgo skače čez lonec (seveda pa ne sme v lonec skočiti, ker bi se potem potrl!), da jej žgalina mine, in se tako ogne plesišču, peklenskemu raju. Čudno, da so besede župnika Zadravca tako slabo vplivale na njegove srake s pavovim perjem. Le tako naprej in pavi bodo izpulili svojo last in ostale bodo osramočene srake. — **Napredna mladina.**

v **Iz Št. Vida pri Ptuju** nam pišejo: Zadnje renegatske slavnosti pri nas so se v velikem številu udeležili ptujski trgovci s svojimi pomočniki in vajenci. „Okrašeni" z nemškimi trakovi so se vozili okoli in izzivali mirno slovensko prebivalstvo. Ako bi se jim kaj zgodilo — bi seveda ne bili krivi oni! — Sploh pa gospodo opozorimo, da je nevarno dražiti svoje slovenske odjemalce in kruhodajalce.

Iz Ptuja. Kako čudno se včasi najdejo štajerci-janci in naši bratje klerikalci! Sedaj se oboji zaganjajo v slovenskega odvetnika g. dr. Fermevca. Zakaj pa se naši ljubi klerikalci nič ne spomnijo dr. Plachkyja? Menda zato, ker protestant in najzagrizenejši ptujski Nemec Plachky zastopa večinoma »slovenske« klerikalce. Isto dela v Ormožu dr. Delpin. Gliha vkup štriha!

Slovensko gledališče v Ptuju, Narodni dom. Na Telovo, dne 26. maja 1910 nastopijo po dolgem času zopet na našem odru člani ljubljanskega deželnega gledališča in sicer uprizorijo ob 8. uri zvečer veliko komedijo »Sebastijan, veliki knez Georgijski«. Družba šteje 12 najboljših igralcev, ter bode gotovo nudila nekaj dovršenega. Nikdo naj ne zamudi te lepe predstave. Vstopnice se dobivajo v predprodaji v novi slov. trgovini gospoda Fr. Lenarta v Ptuju.

Umrla je po dolgi hudi bolezni ga M. Bogša iz Mihalovec, mati treh bratov Alojza, Ivana in Vinka, samih vrlih narodnjakov. N. v m. p.!

Iz Ivanjkovec. Naš poštni urad dobi po prizadevanju g. Lovra Petovarja brzojavno postajo. Vsekakor lep napredek.

v **Pri Sv. Urbanu bl. Ptuja** je neznani tat ukradel posestniku Hendlu kravo iz hleva.

Na Humu pri Ormožu je šola zaradi škrlatice na tri tedne zaprta. Umrlo je že več otrok.

Poštna oddaja se je ustanovila s 1. majem pri Sv. Lenartu poleg Vel. Nedelje. Ima 6 kratno zvezo na teden s poštnim uradom pri Vel. Nedelji.

„Špeharsko" vprašanje. Mariborski in ptujski mesarji se trudijo že leta in leta, da bi izrinili iz mariborskega in ptujskega trga takozvane „špeharje", zlasti da bi se kmetom prepovedalo prodajati meso na drobno. Obrnili so se v tej zadevi tudi na štajersko namestnijo. Ta je odločila, da ne more prepovedati špeharjem dosedanjega prodajanja mesa in špeha tudi zanaprej; ostane torej vse pri starem.

Resnica v oči bode. Poročali smo te dni iz Ptujske gore, da je tamkaj razsajalo proti g. dr. Ploju nekaj znanih in priznanih žganjičarjev in pa ljudi, ki so se dali s Straschillovim fuzljem zapeljati k izgredom. To je pa ptujske renegate grozovito raztogotilo. Saj bi tako radi dokazali svetu, da stoje pošteni in razsodni gorski tržani na njihovi strani! Naša poročila so tako zbodla Linharta, da na široko oznanjuje, naj se »vrže» Narodni List« iz vsake kmečke hiše«. — Saprment — sedaj nas bo pa kmalu konec! Radovedni smo samo, ali ve pravzaprav g. Linhart, kaj pomenja pravzaprav »pošten« in »poštenost«? Hm, v Trbovljah se mu ni videlo ... V Ptuju, ki je klasično mesto nemških goljufov in sleparjev, se pa tudi človek težko česa nauči, je li?

Sv. Bolfenk pri Središču. Lažnjivemu dopisunu »Slov. Gosp.« proti shodu Narodne stranke dne 1. maja povemo toliko, da pri Sv. Bolfenku kmečke zvezarje lahko na prste prešteje. Odkod si je torej dopisnik izposodil tretjino zvezarjev od 300 navzočih naprednjakov? Menda je sanjal o velikem klerikalnem kraljestvu ali pa ga je imel r e s pod kapo? Tudi blati poštenost naprednjakov v dotiki z misijonom. Res pa je, da so se misijonarji nesramno in kruto obnašali na prižnici in v spovednicah napram ljudstvu s svojim političnim pritiskom. Ko bi bilo ljudstvo pripravljeno čitati in naročati le same klerikalne liste, bi ga bili spovedniki z mnogobrojnimi odpustki povzdignili gotovo v deveta nebesa. Četrta božja zapoved pa se je tako daleč izrabljala, da bi se pač lahko izbrisala iz table Mojzesa. Reči moramo, da je vsled hujskanja misijonarjev naprednjaštvo tembolj utrjeno in čilo, in da bo vroča domišljija župnika Zadravca in kaplana Štuheca, ga podreti ali uničiti, splavala po vodi. Naprednjak.

Razpisano je mesto šolskega vodje na enorazrednici pri Sv. Roku ob Sotli, 2. plač. razred. Prošnje do 10. junija na krajni šolski svet.

Uboj. Dne 1. majnika so se stepli fantje v Lovrečevi gostilni na Polenšaku. Pri tem je bil nek fant zaboden do smrti. Ravno isti dan je bila na Polenšaku ob priliki inštalacije novega župnika Poplatnika velika cerkvena svečanost.

v **Iz Rogaške Slatine** nam poročajo: Slovenski in nemški listi so pisali o znameniti obravnavi v Rogaški Slatini, v kateri so hoteli slatinski nemškutarji moralno uničiti kopališkega ravnatelja dr. Mullija in ga spraviti iz Slatine. Dr. Mulli sicer ni Slovenec — kje bi dežela na kakem važnejšem mestu nastavila kakega Slovenca! — a je pri okoliškem prebivalstvu zaradi svoje pravičnosti in človekoljubnosti zelo priljubljen. Vzroki sovraštva slatinskih nemškutarjev leže večinoma v njihovi sebičnosti in dobičkaželjnosti. — Glavna vzroka sedanje gonje proti dr. Mulliju pa sta sledeča: prvič bi rad prišel sedanji kopališki zdravnik dr. Hoisel na ravnateljsko mesto — kakor se splošno govori v pončenih krogih — in nasledoval bi ga na zdravniškem mestu njegov sin. Deželni odbor pa očividno ne goji tolikih simpatij do njega, da bi mu spolnil to željo. Drugič se čuti August Stoinschegg (Stojnšek) razžaljenega vsled nekega dogodka pred letom dni. Napadal in žalil je nekoč prav grdo Slovence, tako da je bilo celo Nemcu Mulliju preveč in mu je dejal: Ne pljuvajte v grob svojemu staremu očetu! In od takrat se je pričela gonja proti ravnatelju. Toliko, da je naša javnost pravilno podučena. Slatinskim nemškutarjem privoščimo vsi poraz, potem pa še tako blamažo, kakor so jo doživeli s svojim slepim zaupanjem v Orniga!

v **Na Bregu pri Ptuju** so se vršile volitve. Izvoljeni so sami nemškutarji.

Ljutomerski okraj.

Po Ljutomeru je nabil nek Theodor Werbniag (prav Fedor Vrbnjak) lepake, iz katerih je razvidno, da »se počasti občinstvu naznaniti, da je otvoril kleparsko obrt«. Našim renegatom je nemški klepar Mayer najbrž premalo »stramdeutsch«, ker so mu naprtili novega konkurenta. Slovenci imamo zavednega slovenskega kleparja Rižnarja. Ta Werbniag ima najbrž precejšnjo podporo od »Südmarke«, sicer si nas ne bi drznil takoj od početka tako nesramno izzivati s svojo slabo slovenščino.

Iz Ljutomera. V pondeljek, dne 23. maja 1910 gostujejo pri nas člani ljubljanskega gledališča pod vodstvom g. Nučiča. Uprizorijo v dvorani g. Kukovčeve veliko angleško satirično komedijo v terh dejanjih »Sebastijan, veliki knez Georgijski«, ktero so proglasili kritiki kot najboljšo in najfinejšo noviteto pretekle sezone. Že imena sodelujočih, kakor Nučič, Povhe, Danilo in Thaler nam garantirajo za res izboren vžitek. Kdor noče zamuditi te lepe prilike, kdor hoče pokazati, da ceni našo dramatično umetnost, naj pohiti v pondeljek v Ljutomer. Začetek ob 8. uri zvečer.

Iz Ljutomera. Res častno so se postavili naši volilci pri zadnjih volitvah v trgu; le malo je bilo strahopetnežev, ki so jo popihali ta dan iz Ljutomera, da jim ni trebalo na volišče. Kaj, ko bi jo sedaj mi tako pobrisali mimo njih gostilen oz. trgovin? S posebno pohvalo nam je omeniti okoličane, ki so pokazali ta dan svoje narodno prepričanje. Razmerje glasov: I. razred Slov. 3, Nemci 7; II. raz. Slov. 8, Nemci 22 in III. razred Slov. 133, Nemci 71 glasov. Iz teh številk je razvidno, da je Ljutomer popolnoma slovenski ter je v nemških rokah le vsled krivičnega volilnega reda. Slovenci se niso cepili, ampak so se čutili vsi le narodnjake in le temu je pripisati uspeh v III. razredu. Nemškutarji so ponujali Narodni stranki kompromis, da gredo v III. razredu z naprednjaki, ako jim dado v tem razredu en mandat. Zakaj nasi le ti lisjak smatrajo? Ali res mislijo, da smo taki bebci, kot so oni sami! Seveda se zdaj opravičujejo, da na III. razred niti mislili niso. Kaj ne, grozdje vam je prekislo, zato ga pa nočete? No, neko korist pa vendar imate, ni vam namreč trebalo plačati godbe, ki ste jo imeli najeto za slučaj poraza Slovencev; nekateri lačenbergarji pa dobijo od »Südmarke« nove podplate, ker so jih pri agitaciji raztrgali. Da smo Slovenci vedno tako složni, ko pri zadnjih volitvah, bilo bi upati, da zavihra kdaj iz našega »rotovža« trobojnica slovenska. Da, ko bi mi razumeli »Svoji k svojim« in »Svoji za svoje«, popihali bi jo ti lažinemci s praznimi culjami iz Ljutomera. Žal, da se to pri naših sedanjih raztrganih razmerah še nebo zgodilo tako hitro!

Slovenjegraški okraj.

Šmartno ob Paki. V nedeljo nas je počastil dr. Verstovšek. Baje hoče zlesti v državni zbor. Sklical je shod, ki pa je bil klavern. 50 ljudi — več ko polovica žensk in otrok. Med Verstovškovim govorom je polovica klerikalcev odšla. Terglav (baje naš poslanec!), ki je prišel namesto Piška (ali ga koklja ni pustila?), je razlagal davek na pivo, pa sam ni vedel, ali bo znašal 1 ali 2 vin. na liter. Lep poslanec! Nazadnje so se klerikalci med seboj stepli. Slabo je poučil kaplan kot predsednik shoda svoje verne ovčice pred odhodom! Vodstvo je prevzel pri tem drugem delu »shoda« Steblovnikov Franček, češ, kregati se moramo, če ne z naprednjaki, pa med seboj. Hoče pač imeti povsod vodstvo, ne le če se gre za ribje mreže. Organist se je tudi prav čedno obnašal, ko je v nekoga kruh metal! — Drugi shod pa naj napravijo bližje pri cerkvi, tam sta dva silno potrebna pouka, posebno o šesti božji zapovedi, ki baje za klerikalce ne velja!

Učiteljsko društvo za slovenjgraški okraj zboruje v soboto, dne 21. maja ob 4. uri popoldne v Št. Martinu pri Slovenjgradcu po sledečem vsporedu: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Razgovor o letoš. konfer. temah. 4. Slučajnosti. Tovariši in tovarišice! pridite vsi, da si razvedrimo duha in srce.

Iz Šoštanja. V našem trgu se nahaja nek godec, ki pa ni godec po poklicu, ampak ključavničar Godetz in je po domače povedano velik nemškutar. Tukaj v Šoštanju se sicer temu možu ne čudimo, da je nemčur; pač pa se čudimo stavbenemu odboru „Društvenega Doma" v Trbovljah, ki je baje izročil ključavničarska dela temu človeku, kateremu vse drugo slovensko smrdi, samo denar ne. Ali ni bil kje bližje na razpolago slovenski ključavničar (recimo g. Rebek v Celju)? Darovi za „Dom" se pobirajo po vsem svetu, potem se pa z istimi plačuje odpadnike.

Prestavljen je kanclist Franc Vidic iz Slovenjgradca k namestniji v Gradec.

Mariborski okraj.

Iz Maribora. Zgodovinsko društvo v zvezi z drugimi slovenskimi društvi v Mariboru dela skrbno obširne priprave za Stanko Vrazovo slavnost, ki se bode obhajala v nedeljo dne 5. junija 1910 v veliki dvorani Narodnega doma. Za vspored so določene samo izbrane točke za godbo, deklamacijo, petje moškega zbora, slavnostni govor in gledališko predstavo, ki je nalašč uprizorjena za to odlično narodno slavje pesnika Stanka Vraza. Predstavljala se

bode živa slika iz življenja pesnikovega v treh delih nanašajočih se na njegovo rojstvo in na njegovo delovanje v družbi takratnih vnetih Ilircev. Opozarjamo že sedaj vse narodne kroge na to za vse rojake slovenske jako pomembno slavnost. Natančnejši vspored objavi se v kratkem. Prosimo pa pri tej priliki vsa narodna društva, da naj blagovolijo pri svojih prireditvah upoštevati to narod. praznovanje.

Živinske cene v Mariboru. Na zadnji mesečni sejm je bilo prignanih 28 glav mlade živine, 13 bikov, 158 krav in 291 volov. Plačevalo se je za 100 kg žive teže: pitani voli 80—82, napol pitani 72—74, suhi 60—64, voli za rejo 60—62, pitane krave 60—62, napol pitane 58—60, suhe 40—44 kron; biki 56—58, krave molznice 58—62, breje krave 62—66, mlada živina 60—64 kron; teleta se je plačevalo po 90 v kg žive teže. Prihodnji sejm se vrši dne 25. t. m.

Iz Karčovine pri Mariboru. Vzgoja na nemški šoli za Karčovino-Leiteršperg mora biti »vzorna«. Te dni so morali iz šole izključiti učenca, kateri je občeval z nekim zgubljenim dekletom in ji dajal tudi denarja. Ponemčevalnice so — zastrupljevalnice mladine.

v Iz Št. Ilja v Slov. gor. V sredo dne 11. tm. popoldne je prihrul od severa sem velik vihar s točo in nalivom. Večino naše župnije je toča neusmiljeno oklestila. Veliko škode je na sadnem drevju, žitu in vinogradih. Vse je tako lepo kazalo, sedaj pa je naš up splaval po vodi.

Poročil se je na binkoštni pondeljek 16. t. m. v Ljubljani g. dr. Vladimir Sernec, odvetnik v Mariboru z gdčno Jelko Staretovo. Naše čestitke!

Brežiški okraj.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Sevnico je imela dne 11. t. m. svoj občni zbor. Tajnik g. Drnovšek ter blagajničarka gdč. Arko sta podala svoji poročili, ki kažeta, da si je podružnica v svesti svoje dolžnosti in naloge. »Ne šport društvovanja — kakor je nedavno označil Narodni Dnevnik, površno delo v društvih ter ustanavljanje narodnih društev zgolj iz tega namena, da »ne bi ljudje kaj rekli« — ampak le r e s n o delo rodi sadove«, je povdarjal g. tajnik. Tega naj se pa ne zavedajo le nekateri odborniki, ampak tudi vsak posameznik. Ne bodimo le na občnem zboru podružnice Slovenci, ampak zavedajmo se ob vsaki priliki, kaj smo! Dosedanji načelnik podružnice, g. notar Korber, je radi uradnih poslov zopetno izvolitev odklonil. Soglasno je bil nato izvoljen načelnikom g. nadučitelj Josip Mešiček, g. notar Korber pa odbornikom. V ostalem je bil zopet izvoljen stari odbor. — Da ne bo obrambni kamen g. notarja Korberja osamljen, se je sklenilo na predlog gospodične Arko, da tudi podružnica prispeva enega. V ta namen se je takoj na občnem zboru zložilo skoro polovico potrebne vsote. Ostalo bo pa preskrbela »Cimperškova« godba z domačo vrtno veselico v Pivoli.

Iz Dobja pri Planini. Igre, katere je tukajšnji g. župnik prirejal, so se že »obnesle«. Pa radi bi še videli predstavo od »Zapečkih fantov«, kateri se na klerikalni podlagi z vso bahavostjo »furajo« po cestah in po noči pa hišne ogle podpirajo ter še marsikaj drugega počenjajo. Ej, to bi bila igra za gledati, in udeležbe bi bilo dovolj. Kar ven z »ulogo«!

Planina. Dne 12. majnika smo imeli tukaj živinski sejem; prodalo se je veliko živine, posebno volov in krav. Kupci kaj radi pridejo na Planino, ker pravijo, da se tukaj dobi lepa živina. Tudi pisec teh vrst je gnal dve kravi na sejem, pa čujte in strmite, dobil sem boleto, pisano samo v nemškem jeziku. — Županu Šešerku pač dišijo samo slovenski groši in pa slovenski glasovi pri kakih volitvah, drugače nas pa izziva, kjer nas le more. Pripomniti moram, da so v občinskem odboru samo Slovenci, pa nima nobeden toliko poguma, da bi pri kaki seji predlagal, naj se naročijo bolete v slovenskem jeziku. Pričakujemo, da se ta nedostatek popravi. Eden, ki ni »dajčfrajndlih«.

v Okrajni šolski svet Brežice je sklenil v svoji zadnji seji, da se glavne počitnice z ozirom na potrebščine kmetskega ljudstva počenši z letošnjim letom premaknejo v čas od 16. avgusta do 15. oktobra. V slučaju pa, da še do tega časa vinska trgatev ni dovršena, se bodo smele proti naknadni nadomestitvi tudi podaljšati. Treba se bo le krajnim šolskim svetom pravočasno z utemeljeno prošnjo obrniti na okrajni šolski svet. Inicijativo za ta ukrep je dalo „Brežiško-sevniško učiteljsko društvo“ že v jeseni lanskega leta.

V Rajhenburgu je bil dne 8. maja soglasno izvoljen za župana veletržec g. M. Presker, za prvega svetovalca g. Iv. Lenart, pos., za druzega g. Franc Kacijan, poštar in za tretjega g. Jože Radej, gostilničar.

Vestnik „Zveze slovenske napredne mladine.“

Št. Pavel pri Preboldu. V nedeljo, 22. t. m. se vrši v Dolenji vasi v gostilni g. Norb. Zanierja točno ob 1. uri pop. sestanek slov. napredne mladine. Razpravljalo se bo tudi v Sokolstvu, zato je mladina, osobito vsi napredni fantje, vljudno vabljena. Na svidenje!

Dr. Ivan Krapac,
novi škof v Djakovem v Slavoniji, naslednik slavnega Strossmayerja.

Gospodarski paberki.

Za povzdigo prašičjereje. Cene svinjskega mesa so dosegle višino, kot še nikdar doslej, vendar pa imajo mesarji precej truda, da se preskrbe z zadostno množino mesa. Poraba svinjsk. mesa je ogromno narastla in četudi se trudijo kmetovalci vseh dežel v Avstriji, da povečujejo in množe svinjake, vendar ne morejo zadostiti zahtevam. Tudi na Ogerskem spoznavajo plodonosnost prašičjereje v polni meri. Poljedelski minister grof A. Sereny je namreč poslal skoro na vse komunalne oblasti in kmetijska društva sledeči razglas: »Na velikih svetovnih trgih se zelo povprašuje po svinjskem mesu, ki ima zelo visoke cene, katere tudi bržkone ne bodo padle v bližnji bodočnosti. Želeti bi le bilo, da bi se tozadevno bolj povzdignilo kmetijstvo ter preskrbelo svinjskega mesa, kolikor je le mogoče. Zaradi tega se je ministerstvo odločilo, da plača tretjino kupne cene za gojenje prašičjereje določenih mrjascev. Dalje se je tudi pooblastilo kmet. nadzornike, da morejo izposlovati letno državno podporo 50 K za one male občine, v katerih je le malo plemenskih svinj in je vzdrževanje mrjascev predrago.« Istočasno prosi tudi minister oblasti in društva, naj store kolikor je mogoče za povzdigo živinoreje.

Kokoši, ki svoja jajca jedo. Lastnost nekaterih kokoši, da je do svoja jajca, je razvada, ki ima različne vzroke. Navadno se domneva, da kokošim primanjkuje potrebnega apna, ki ga rabijo za tvorjenje jajčjih lupin. To domnevanje bržkone ni dovolj verjetno, zlasti pri reji kokoši na deželi, kjer se živali morejo dovolj na prostem gibati. To domnevanje utegne imeti resnično podlago le pri reji v ograjenih in tesnih prostorih. V tem slučaju je zelo priporočeno kokošim dajati zdrobljenih kosti, ki se jim doda nekoliko zdrobljene krede in klajnega apna. Nesenje jajec z mehko lupino tudi more kokoši privesti do te razvade. Veliko večkrat je povod pojedanju jajec to, če se kokošim dajejo nezdrobljene in neposušene jajčje lupine, ker s takim ravnanjem pridejo kokoši na jajčji okus in potem prično svoja cela jajca kljuvati in jesti. Slaba gnezda, kjer se jajca večkrat stro, tudi morejo biti iz istega razloga povod. Če ima kdo kokoš, ki je znana kot pojedalka jajec, potem ni porabna ne za kokljo in ne za nesenje jajec, temveč jo je najbolje dati pod nož in jo porabiti v kuhinji. Nene, bojazljive in z mrčesom okužene koklje lahko pobijejo nekaj nasajenih jajec in se potem navadijo jajca jesti. Vsa doslej priporočena sredstva, ki naj kokoši odvadijo jesti jajca, so bolj ali manj neuspešna. Za take kokoši priporočajo pač posebne vrste gnezd, ki so morda dobra, vendar pa vselej predpogoj, da se dobro pozna vsaka kokoš, ki jajca žre. Treba jo je vsako jutro obtipati ter potem dejati na dotično gnezdo. So tudi kokoši, ki ne jedo le svojih jajc, marveč druge kokoši kar naravnost iz njih gnezd prepode, da čimprej pridejo do jajc. Za take kokoši je najboljši nož. Za najboljše sredstvo, da se kokošim prepreči pojedanje jajec, so se izkazala temna gnezda in polaganje votlega jajca iz porcelana, kamor se vlije žličica žveplenega ogljika. Luknica v jajcu se potem z mavcem dobro zadela, in če kokoš tako jajce kljuje, ji kmalu žvepleni ogljik zasmrdi, in ona odjenja od svojega početja. Porezovanje kljuna se ne priporoča. »Kmetovalec«.

Izseljevanje vedno narašča. Tako je n. pr. odpotovalo lani mesca aprila čez Trst 890 izseljencev v severno, 868 pa v južno Ameriko, letos pa isti mesec 1841 izseljencev v severno in 155 v južno Ameriko, torej letos za 236 oseb več ko lani.

Ugodni uspehi, ki jih je vsakdo dosegel z uporabo pražkega domačega mazila tekom večih let, so mu zasigurali trajno mesto med drugimi porabnimi sredstvi, ki ublažijo bolečine. Priznano je za dobro za vse rane, ki jih hladi in gotovo doseže nepričakovane uspehe. S svojo izbornostjo je pridobilo izdelovatelju B. Fragnerju, lekarnarju in c. kr. dvornemu dobavitelju v Pragi svetovni sloves. Mazilo se dobiva v vsaki lekarni.

Poučni kotiček.

Petrolej bolje gori, če vržeš vanj košček (kakor oreh velik) kafre, ali pa če daš v steklenico, v kateri se petrolej hrani, soli na nožni osti.

Če nohti v meso rastejo, vrini med konec nohta in ranjeno meso košček vate in pritrdi to kroginkrog z zalepilom (Heftpflaster). To ponovi par dni zapored, dokler nohet ni tako daleč prerasel, da s koncem ne more več tiščati v meso.

Pri glavobolu, ki prihaja od želodca, je dobro vzeti čašo črne kave z nekaj kapljicami citronovega soka.

Zadnji dopisi.

Trboveljske novice. Kap je zadela rudarja Gašparja Drnovšeka. — Mlad delavec Stancar je v prepiru zaklal 52 let starega paznika Franca Božiča, baje v silobranu. Vzrok je baje neka pobožna zakonska ženska, ki pa je bila mnenja, da za njo ne velja ona božja zapoved: „ne želi svojega bližnjega žene“, če so si jo drugi poželeli. — Misel na stavko so rudarji opustili, ker je zdaj neugoden trenutek. Družbi bi bila stavka kajpada ljuba!

Mlad nadarjen slikar se je naselil v Mariboru in sicer je to ljutomerski rojak g. Žabota. Študiral je več let na Dunaju in v Pragi. Bodočnost mu še gotovo prinese mnogo uspehov.

Razne novosti.

Hudo prizadeta rodbina. V Barkovljah pri Trstu je pred prilično dvemi mesci umrl ugleden rodoljub Juri Martelanc. Pred dvemi dnevi mu je sledil v cvetju let sin Andrej, tri ure pozneje pa tega dete, 6 mesečna hčerkina Danica.

Nesreča na železnici se je dogodila pri Dinjanu v Istri. Vlak se je zapeljal na kmetski voziček, v katerem so sedele tri osebe in je zdrobil neko dekle, njeno mater in voznika je pa smrtno ranil. Konji pa čisto razmesarjeni. Vzrok so zavore, ki so bile odprte. To je v par dneh druga grozna nesreča od one v Zakotu pri Brežicah.

v Strela je ubila v Keplingenu na Hamoveranskem rodovino župana Wagnerja. Udarila je ravno v sobo ko so obedovali. — Blizu Cetinja je pa pri manevru, kateremu je prisostvoval sam knez Nikola, ubila strela 3 vojake.

Trgovca z dekleti so zaprli v Krakovem v osebi trgovca Salomona Rotha. On se je ravno mislil oženiti z 19 let staro hčerko nekega trgovca, ko ga je dohitela usoda. Policija je dognala, da je že bil 12 krat oženjen, da je pa vse svoje žene po Ameriki prodal.

Tatvina na ladiji. Na brazilijanski ladiji „Benjamin Constant“, je v toulonskem pristaniščn nekdo ukradel iz blagajne 157.000 frankov. Isto noč so pa ukradli dragocene in 200 kilogramov težko blagajno iz kazine v Toulonu. Za roparje se ne ve.

Med 50 recepti

boš gotovo našla marsikatere, po katerih bodo Pekatete tebi in tvojcem izborno dišale. Naroči si kuharsko knjigo pri ***Prvi kranjski tovarni testenin v Il. Bistrici.*** 155 42-9

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatnino v „Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber **novosti,** zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Listnica uredništva.

I. P., Sv. Štefan p. Š.: Iskrena hvala, pa danes se nakopičilo preveč gradiva. Pride gotovo prihodnjič. — **Agitator, Sv. Štefan p. Š.:** Istotako! 22. t. m. nemogoče! 26. na svidenje. Pozdrav! — **A. G., Griže:** Pride gotovo oboje, kar ste poslali. Danes pa ne gre več. Zdravi! — **D. V. Žalec, Š. Veržej, Gradec:** Žal, da danes premalo prostora! Pride vse prihodnjič. — **Zg. Ponikva:** Nekaj danes, ostalo prihodnjič! Hvala in zdravi! — **Šmartno ob Paki:** Istotako. Pozdrav!

Obvestilo.

Podpisanemu je bilo dne 12. majnika ukradeno **kolo,** znamka „Graziosa" s torpedo-prostim tekom in zgoraj upognenim držajem. Ako kdo izve za kolo, se mu plača primerna nagrada.

Hojnik v Levcu p. Celju.

Iščem 141 1

učenca

za prodajalno mesanega blaga.

Franc Žokalj, Dobova pri Brežicah

Učenec

ki se je učil devet mesecev v trgovini mešanega blaga, želi vstopiti v kako večjo trgovino v svrho nadaljne izučbe. Naslov pri upravništvu Nar. Lista. 142 1

Širite Nar. Dnevnik.

Na prodaj

je zemljišče, tričetrt ure od Maribora, v kat. občini Vodole, občina Karčevina, v obsegu 17 oralov, 2 orala vinograda z amerikanskim nasadom, 2 orala hoste, njive, travniki in lep sadonosnik, hiša z gospodarskim poslopjem, živina in vse potrebno. Ponudbe na **Josipa Sernec,** posest. sina, **Gradiška p. Pesnica.** 116

Narodni slikar in pleskar v Celju.

Usojam se navljudneje naznaniti, da sem pričel **v Celju, Gosposka ulica štev. 5**

slikarsko in pleskarsko obrt.

Izvršujem vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor cerkvena, sobna in dekoracijska, slikarije, črkoslikarstvo na steklo, les, itd. — Prevzamem vsa stavbena in pohištvena pleskarska dela, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah. — Vedno točno in najboljšo postrežbo zagotavljajoč, se priporočam cenjenemu občinstvu in p. č. duhovščini za mnoga naročila z velespoštovanjem

302 —5 **Mihael Dobravc.**

Vsak naj se prepriča

da je praško domače mazilo v vsaki hiši neogibno potrebno.

Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, takozvano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica **70 vin.** Proti predplačilu K **3·16** se pošljejo 4 pušice, za 7 K pa deset pušic poštnine prosto na vsako postajo avstr.-ogrske monarhije

Pozor na ime izdelka, izdelovatelja, ceno in varstveno znamko. Pristno je po 70 v.

Glavna zaloga

B. Fragner, c. in kr. dvorni dobavitelj

lekarna „Pri črnem orlu"

Praga Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.

Zaloge v lekarnah Av.-Ogrske.

Loterijske številke.

Gradec, 14. maja 1910:	29,	21,	2,	35,	30.
Dunaj, „ „ „	36,	48,	5,	76,	6.

Sprejmem spretno

prodajalko

dobro izvežbano v računstvu, zmožno obeh deželnih jezikov, za prodajo moke. Ponudbe na naslov **Karol Zupanc, umetni mlin, Sevnica.** 138 1

Širite „Narodni List!"

Za 10% ceneje

oddamo od danes naprej vsakovrstne **gramofone, Jeufone** in **plošče;** zahtevajte cenike. — Istotam se dobi najboljši pomnoževalni aparat **„levograf"** za 20% znižano ceno kakor doslej. Slavna društva se opozarjajo posebno na to ugodnost. — **Zinauer & Co., Sv. Jakob v Slov. Gor.** 105 1

JOS. ČRETNIK

izdelovatelj umetnih mlinov in žag, kakor tudi mlinov za rabo na roko, z gepljem, vodno in parno silo v Št. Jurju ob juž. žel.

Krasne reference!

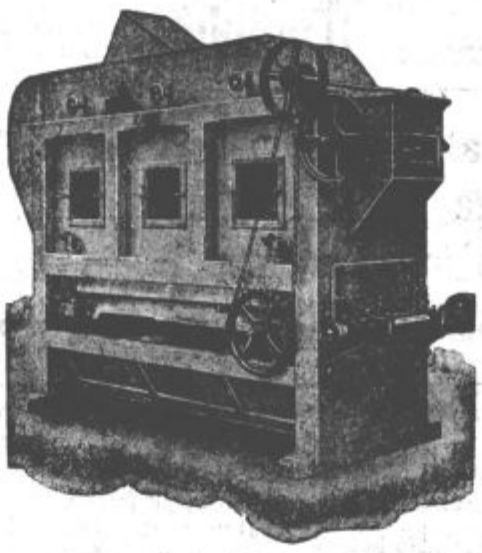

Krasne reference!

Izdelujem načrte, proračune in prošnje za stavbena dovoljenja brezplačno.

Sukno

ševjot in kamgarn za moške obleke se dobi v velikanski izbiri in nizkih cenah v narodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje.

Vzorci proti vrnitvi zastonj in pošiljatve čez K 20·— franko. Zahtevajte **„Bomba" tkanina,** preizkušena najboljša za žensko in možko perilo. Kos 23 m franko K 15·50. Naročite cajgaste ostanke po 20 m trpežni K 8·—, fini K 10·—, zelo fini K 12·—. 32 52-19

160 1

Čebelarjem

naznanjam, da sem vpeljal v svoji trgovini tudi vse za čebelarstvo potrebno orodje. Naročila izvršujem točno.

Veletrgovina z železnino „Merkur", P. Majdič, Celje.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K, boljšega 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velefinega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, finega 10 K, najfinejši drsni puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, moorega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka. z 2 zglavnikoma, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem 16 K; napol puh 26 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14, K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajoče se povrne denar. — Cenovnik zastonj in franko. 59 25-17

S. Benisch, Deschenitz, štev. 199, Šumava, Češko.

Veletrgovina z železnino **„MERKUR"**

PETER MAJDIČ Celje.

se priporoča za nabavo vsakovrstne železnine, stavbenih nosilcev, portlandskega in roman cementa, strešne lepenke, žičnih mrež, kovanih in žičnih ograj vsakovrstne izpeljave, vseh potrebščin za vodovode in vodnjake, različnih okovov in orodja za vsako obrt.

Nadalje priporoča vsakovrstne gospodarstvene stroje, kakor: vitelje, mlatilnice, škropilnice za vinograde itd.

Postrežba točna. **Cene nizke.**

259 14—11

Lekarnarja A. Thierryja balzam

(obl. varovano.)

Edino pristen z nuno kot varstveno znamko.

Največjega učinka proti želodčnemu krču, napenjanju, zaslezenju, motenju prebave, kašlju, prsnim in pljučnim boleznim, hripavosti. Izredno rane čisteče, bolečine tolažeče. 12 malih ali 6 dvojnatih ali ena velika špecijalna steklenica K 5·—.

Lekarnarja A. Thierryja centifolijsko mazilo

zanesljivega učinka za otekline, rane, ranitve, še tako stara vnetja. 2 škatljici K 3·60. Naslov: **Lekarna pri angelu varhu**

A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu.

Dobiva se v skoro vseh lekarnah. 315 18—1

Novost! **Novost!**

Eden komad stane 30 vinarjev.

Stroj „IDEAL“

za pletenje in kvačkanje.

(DRP. št. 191.115, avstro-ogrski patent št. 38.518). „Ideal“ odstrani ovijanje niti okoli pistov, jamči za jednakomerno delo pri pletenju in kvačkanju, zabrani zastrupljenje krvi po barvasti preji za pletenje in kvačkanje, zabrani takoimenovani krč in utrujenje pri otrokih, kateri se učijo in pri daljšem delu pohitri delo. — Istega imajo v vseh zadevnih trgovinah. — Natančnejše v prospektu. — Prodaja se samo pri: **Ivanu Košir, Kamnik, Kranjsko.**

136 2-2

Ženitna ponudba.

Mlad obrtniški mojster se želi seznaniti v svrho takojšne ženitve z deklino, katera bi imela tudi nekaj premoženja. — Samo resne ponudbe se naj pošljejo na naslov **„J. L. Spomlad“,** poste restante, Radgona. Tajnost zajamčena.

Naprodaj je

malo posestvo v celjski okolici. — Obstoji iz hiše, katere nese na mesec 42 kron, ter potrebnega poslopja in vrta s sadnim drevjem. Redi se lahko 1 krava. — Več pove **Kolar Mihael, Sp. Hudinja štev. 45, p. Celje.**

Kdor je osivel, izgleda star.

Izvrstna zajamčeno neškodljiva sredstva za barvanje las so:

1. Vitkov **„Vedno mlad“** plavo, rjavo, in črno barvilo. Pobarva takoj in trajno. Ena škatlja štiri krone.

2. Vitkov **„Nucin“,** stekleničica eno krono.

Ta sredstva za barvanje las so se jako dobro izkazala v tisoč slučajih. Edino pristna iz kem. laboratorija

Fr. Vitek & Co., Praga II.

Zahtevajte samo Vitkove preparate, vse druge zavrnite!

297 —8

Šubičeva slika

Franceta Prešerna

ter Groharjev

.·. Primož Trubar .·.

v okvirju ali brez okvirja se dobita **v Zvezni trgovini v Celju.** Velika zaloga najrazličnejših svetih in modernih slik. Portreti slavnih pisateljev, muzikov itd. Ceniki na zahtevo franko.

Pluge, brane, **peronospora - brizgalnice** in vse poljedelske stroje, žične mreže in umetna gnojila priporoča po najnižjih cenah

trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje.

Kemična pralnica H. Volk v Šoštanju. Urejena z najnovejšimi stroji. Se priporoča za čiščenje raznih oblek. — Delo solidno in se v teku tedna zgotovi. — Za v snaženje izročene stvari se jamči.

Edino narodno podjetje te vrste!

Zbiralnica za Celje in okolico pri gosp.

Jožefu Hočevarju v Celju

Modni salon — Kolodvorska ul. št. 5.

Poštne hran. račun št. 54.366. — Telefon št. 48. —

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“ registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uraduje se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruge ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po **pet od sto (5%)**

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — **Rentni davek** plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da dobijo na leto celih **5 K** od naloženih 100 K. — **Posojila** daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

54

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster, lastnik parne žage na Lavi pri Celju

prevzame vsakovrstna

61 50-17

stavbena zlasti tesarska dela.

Lastnik in izdajatelj: Narodna založba v Celju. Odgovorni urednik Vekoslav Spindler. Tisk Zvezne tiskarne v Celju